

Програма SFC2021, подкрепена от ЕФРР (цел „Инвестиции за работни места и растеж“), ЕСФ+, Кохезионния фонд, ФСП и ЕФМДРА — член 21, параграф 3

CCI	2021BG16RFPR001
Заглавие на английски език	Competitiveness and Innovation in Enterprises
Заглавие на националния(ите) език(ци)	BG - Конкурентоспособност и иновации в предприятията
Версия	1.1
Първа година	2021
Последна година	2027
Допустимост от	01.01.2021
Допустимо до	31.12.2029
Номер на решението на Комисията	
Дата на решението на Комисията	
Региони по NUTS в рамките на програмата	BG3 - Северна и Югоизточна България BG31 - Северозападен BG311 - Видин BG312 - Монтана BG313 - Враца BG314 - Плевен BG315 - Ловеч BG32 - Северен централен BG321 - Велико Търново BG322 - Габрово BG323 - Русе BG324 - Разград BG325 - Силистра BG33 - Североизточен BG331 - Варна BG332 - Добрич BG333 - Шумен BG334 - Търговище BG34 - Югоизточен BG341 - Бургас BG342 - Сливен BG343 - Ямбол BG344 - Стара Загора BG4 - Югозападна и Южна централна България BG41 - Югозападен BG411 - София (столица) BG412 - София BG413 - Благоевград BG414 - Перник BG415 - Кюстендил BG42 - Южен централен BG421 - Пловдив BG422 - Хасково BG423 - Пазарджик BG424 - Смолян BG425 - Кърджали

Съответни фондове	ЕФРР
Програма	☐ По цел „Инвестиции за работни места и растеж“ само за най-отдалечените региони

Съдържание

1. Програмна стратегия: основни предизвикателства пред развитието и ответни мерки на политиката	8
Таблица 1	17
2. Приоритети	25
2.1. Приоритети, различни от техническа помощ	25
2.1.1. Приоритет: 1. Иновации и растеж	25
2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии (ЕФРР)	25
2.1.1.1.1. Интервенции на фондове	25
Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+:	25
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:	28
Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+	28
Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР	29
Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР	29
Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР	30
2.1.1.1.2. Показатели	30
Таблица 2: Показатели за крайния продукт	30
Таблица 3: Показатели за резултатите	31
2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	32
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция	32
Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране	33
Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост	33
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+	33
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП	33
2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.2. Усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи (ЕФРР)	35
2.1.1.1.1. Интервенции на фондове	35
Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+:	35
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:	37
Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+	38
Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР	38
Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР	38
Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР	38
2.1.1.1.2. Показатели	39
Таблица 2: Показатели за крайния продукт	39
Таблица 3: Показатели за резултатите	40
2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	41
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция	41
Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране	41

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост	42
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+.....	42
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП.....	42
2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.3. Засилване на устойчивия растеж и конкурентоспособността на МСП и създаване на работни места в МСП, включително чрез продуктивни инвестиции (ЕФРР).....	44
2.1.1.1.1. Интервенции на фондове	44
Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+:	44
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:.....	47
Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+	47
Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР.....	47
Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР	48
Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР	48
2.1.1.1.2. Показатели	49
Таблица 2: Показатели за крайния продукт	49
Таблица 3: Показатели за резултатите	50
2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	50
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция.....	50
Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране.....	51
Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост	51
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+.....	52
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП.....	52
2.1.1. Приоритет: 2. Кръгова икономика	53
2.1.1.1. Специфична цел: RSO2.1. Насърчаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове (ЕФРР)	53
2.1.1.1.1. Интервенции на фондове	53
Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+:	53
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:.....	55
Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+	55
Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР.....	55
Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР	55
Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР	56
2.1.1.1.2. Показатели	56
Таблица 2: Показатели за крайния продукт	56
Таблица 3: Показатели за резултатите	57
2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	57
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция.....	57
Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране.....	58

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост	59
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+.....	59
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП.....	59
2.1.1.1. Специфична цел: RSO2.6. Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика (ЕФРР)	60
2.1.1.1.1. Интервенции на фондове	60
Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+:	60
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:.....	63
Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+	63
Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР.....	63
Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР	64
Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР	65
2.1.1.1.2. Показатели	65
Таблица 2: Показатели за крайния продукт	65
Таблица 3: Показатели за резултатите	65
2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	67
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция.....	67
Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране.....	68
Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост	68
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+.....	69
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП.....	69
2.2. Приоритети за техническа помощ.....	70
2.2.1. Приоритет за техническа помощ съгласно член 36, параграф 4 от РОР: 3. Техническа помощ.....	70
2.2.1.1. Интервенция на фондовете	70
Съответните видове действия — член 22, параграф 3, буква д), точка i) от РОР	70
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:.....	73
2.2.1.2. Показатели.....	73
Таблица 2: Показатели за крайния продукт	73
2.2.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	74
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция.....	74
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+.....	75
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП.....	75
3. План за финансиране	76
3.1. Прехвърляния и принос (1).....	76
Таблица 15А: Приноси към InvestEU* (разбивка по години)	76
Таблица 15Б: Приноси към InvestEU* (обобщение)	76
Обосновка, като се вземе предвид как тези суми допринасят за постигането на избраните в програмата цели на политиката в съответствие с член 10, параграф 1 от Регламента за InvestEU	77
Таблица 16А: Прехвърляния към инструменти при пряко или косвено управление (разбивка по години).....	77

Таблица 16Б: Прехвърляния към инструменти с пряко или непряко управление* (обобщение).....	77
Прехвърляния към инструменти с пряко или непряко управление — обосновка	77
Таблица 17А: Прехвърляния между ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд или към друг фонд или фондове* (разбивка по години).....	77
Таблица 17Б: Прехвърляния между ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд или към друг фонд или фондове (обобщение)	78
Прехвърляния между фондове със споделено управление, включително между фондове на политиката на сближаване — обосновка.....	78
3.2. ФСП: разпределени средства в програмата и прехвърляния (1).....	78
3.3. Прехвърляния между категории региони в резултат на междинния преглед.....	78
Таблица 19А: Прехвърляния между категории региони в резултат на междинния преглед в рамките на програмата (разбивка по години)	78
Таблица 19Б: Прехвърляния към други програми между категории региони в резултат на междинния преглед (разбивка по години).....	78
3.4. Обратни прехвърляния (1)	79
Таблица 20А: Обратни прехвърляния (разбивка по години).....	79
Таблица 20Б: Обратни прехвърляния* (обобщение).....	79
3.5. Финансови бюджетни кредити по години.....	80
Таблица 10: Финансови бюджетни кредити по години	80
3.6. Общо бюджетни кредити по фондове и национално съфинансиране	81
Таблица 11: Общо бюджетни кредити по фондове и национално съфинансиране	81
4. Благоприятстващи условия.....	82
5. Органи, които отговарят за програмата.....	99
Таблица 13: Органи, които отговарят за програмата	99
Разпределение на възстановените суми за техническа помощ съгласно член 36, параграф 5 от РОР, ако се установи, че повече органи получават плащания от Комисията.....	99
6. Партньорство.....	100
7. Комуникация и видимост.....	102
8. Използване на единични разходи, еднократни суми или единни ставки и финансиране, което не е свързано с разходи.....	104
Таблица 14: Използване на единични разходи, еднократни суми или единни ставки и финансиране, което не е свързано с разходи	104
Допълнение 1: Финансово участие на Съюза на основата на единични разходи, еднократни суми и единни ставки.....	105
А. Обобщение на основните елементи	105
В. Подробности по вид операция	106
С. Изчисляване на стандартната таблица за единичните разходи, еднократни суми или единни ставки	106
1. Източник на данните, използвани за изчисляване на стандартната таблица на единичните разходи, еднократните суми или единните ставки (кой е генерирал, събрал и записал данните; къде се съхраняват данните; крайни срокове; валидиране и др.)	106
2. Моля, уточнете защо предложените метод и изчисление въз основа на член 94, параграф 2 от Регламента за общоприложимите разпоредби са уместни за вида операция:	106
3. Посочете как са били направени изчисленията, включително и допускането по отношение на качеството или количествата. Когато е приложимо, следва да се използват статистически данни и референтни стойности и при поискване да се представят във формат, позволяващ употребата им от Комисията.	106
4. Моля, обяснете как сте гарантирали, че само допустими разходи са включени в изчислението на стандартната таблица за единичните разходи, еднократната сума или единната ставка.	106
5. Оценка на одитния орган(и) на методиката на изчисление и сумите и механизмите, осигуряващи проверката, качеството, събирането и съхранението на данни.	107
Допълнение 2: Финансово участие на Съюза въз основа на финансиране, което не е свързано с разходите	108
А. Обобщение на основните елементи	108

В. Подробности по вид операция	109
Допълнение 3: Списък на планираните операции от стратегическо значение с график	110

1. Програмна стратегия: основни предизвикателства пред развитието и ответни мерки на политиката

Позоваване: член 22, параграф 3, буква а), точки i) — viii) и точка х) и член 22, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/1060 (ROP)

Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ за периода 2021-2027 г. (ПКИП) е пряко насочена към постигането на интелигентен и устойчив растеж на българската икономика, както и осъществяването на индустриална и цифрова трансформация.

Като инструмент за прилагане на Европейската политика за сближаване за периода 2021-2027 г. и в частност на Европейския фонд за регионално развитие, ПКИП е предвидено да допринася за постигането на следните Цели на политиката, определени на европейско ниво:

Цел на политиката 1 „По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и регионална свързаност на ИКТ“ чрез следните специфични цели:

- Специфична цел (i) развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на въвеждането на модерни технологии;
- Специфична цел (ii) усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи;
- Специфична цел (iii) насърчаване на устойчивия растеж и конкурентоспособността на МСП и създаване на работни места, включително чрез производствени инвестиции;

Цел на политиката 2 „По-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, смекчаване на последиците от изменението на климата и приспособяване към него, превенция и управление на риска и устойчива градска мобилност“ чрез следните цели:

- Специфична цел (i) насърчаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите парникови газове;
- Специфична цел (vi) насърчаване на прехода към кръгова и ресурсоефективна икономика.

Предвидената по ПКИП подкрепа е насочена към преодоляване на идентифицираните предизвикателства и проблеми пред развитието на България чрез адресиране на съответните нужди и потребности съгласно целите и приоритетите, заложи в следните стратегически документи на национално ниво: Националната програма за развитие България 2030; Иновационната стратегия за интелигентна специализация за периода 2021-2027 г. ; Националната стратегия за МСП в България 2021-2027 г., Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030, Стратегия и план за действие за преход към кръгова икономика на Република България за периода 2021-2027 г., както и Интегрирания национален план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030 (ИНПЕК). Като инструмент за изпълнение на политиките, заложи в тези документи, интервенциите и мерките по програмата ще спомогнат за фокусиране на усилията за икономическото развитие чрез подобряване на резултатите и продуктивността на иновационната система, създаване на благоприятни условия за качествено развитие и устойчив растеж на предприятията и цифрова трансформация в тяхната взаимнообвързаност и синергия.

Основни предизвикателства пред развитието на иновациите и конкурентоспособността
Икономически, секторни и териториални различия

Основни фактори и възможности за интервенции

Развитието на иновациите и конкурентоспособността на българските предприятия е определено от три основни групи фактори, които трябва да бъдат взети под внимание при формулиране на политики в средносрочен план.

Първата група фактори са специфични за българската икономика. Те са свързани с нагласите към предприемачеството, технологичното развитие и производителността на труда, институционалната

среда, и не на последно място развитието на конкурентоспособността. Тези фактори определят структурните проблеми на икономиката в дългосрочен план и осезаемото изоставане по тези направления спрямо останалите държави членки. **Преодоляването на това изоставане може да бъде подпомогнато с интервенции, стимулиращи повишаването на конкурентоспособността на българските МСП. Специален фокус на политиката трябва да бъде поставен върху стартиращите и бързоразвиващите се предприятия, достъпа до финансиране, достъпа до пазари, дигитализацията и иновациите, като се вземат предвид секторните и регионалните особености.**

Втората група фактори е свързана с глобалните процеси в сферата на цифровизацията и околната среда, и съответстващите им приоритети на Европейската политика по отношение на малките и средни предприятия в областта на дигиталната трансформация и кръговата икономика. Тази група фактори е в основата на конкурентоспособността на европейския и световния пазар в дългосрочен план. Преодоляването на различията в тези направления е от ключово значение за устойчивото развитие на българските предприятия – **прилагането на мерки, които да допринесат за по-бърза дигитална трансформация и преход към кръгова икономика е от съществена роля.**

Третата група фактори са свързани с влиянието на бизнес цикъла и екзогенни шокове (като COVID-19). В краткосрочен и средносрочен план тези фактори определят нивото на търсене на вътрешните и външните пазари, и нивото на производство и инвестиции. **Те предполагат провеждане на политики в подкрепа на бизнеса, съобразени с цикличната позиция на икономиката и с негативните последици от настъпила социално-икономическа криза, както и такива, насочени към адаптиране и по-голяма устойчивост в случай на възникнали нови кризи.**

Развитието на МСП – национални, секторни и регионални измерения

През периода 2014-2020 българските МСП генерираха сериозен ръст на добавената стойност от 63,8%, със средно годишно нарастване от 10,4%. Темпът на растеж на броя на МСП е по-висок от този на големите предприятия, като основният принос за това е на микропредприятията. **Налице е значителен потенциал за развитие на малките и средните предприятия по отношение на дела им в общия брой предприятия, заетостта и генерираната добавена стойност.**

През последните години се наблюдава постепенно преструктуриране на българските МСП към *високотехнологични* и *средно- към високотехнологични* производства и услуги с интензивно използване на знания. В периода 2008-2020 г. делът на тези предприятия се е увеличил от 15,5% на 21,9%, делът на заетите в тях лица се е увеличил от 15,7% през 2008 г. на 20,6% през 2020. Делът в общата добавена стойност от тези МСП обаче, е значително по-висок, като той е нараснал от 22,3% на 32,3% за същия период. В преработващата промишленост се наблюдава осезаем преход към икономически дейности със сравнително по-висока добавена стойност, което се очаква да продължи и през периода 2021–2027. Въпреки положителната трансформация, структурата на българската икономика все още се различава значително от тази на ЕС. Най-съществено е изоставането по отношение на *услугите с интензивно използване на знания*. **Тези различия предполагат целенасочено подпомагане на развитието на секторите във *високотехнологичните* и *средно- към високотехнологичните* производства и *услугите с интензивно използване на знания*.**

Същевременно регионалната концентрация на *високотехнологични* производства и *услуги с интензивно използване на знания* е изключително неравномерна с два ясно очертани полюса – област София-град и останалата част от страната, която изостава по отношение на броя на заети лица, общи приходи и оборот на един служител в посочените дейности. Наблюдава се и увеличаваща се иновационна дистанция между статистическите райони. Пет от шестте български района са в групата на скромните иноватори, като единствено представянето на Югозападен район надвишава 50% от средното представяне на районите на ЕС. **Налице е потребност от целеви и интензивни интервенции за насърчаване развитието на МСП във всички останали по-слабо развити области на страната.** Отправна точка при спецификацията на тези интервенции е междуотрасловата рамка, която откроява ключовите взаимовръзки между *високо-технологичните* производства и *услугите с интензивно използване на знания* и останалите сектори в икономиката.

Секторна специализация в НСМСП 2021-2027 и приоритетните тематични области с капацитет за интелигентна специализация съгласно ИСИС 2021-2027 определят регионалния потенциал за развитие. Новият подход взема предвид това регионално измерение, с цел постигане на оптималност на инвестициите при развиването на местния икономически и иновационен потенциал.

Предизвикателствата, посочени в съответните препоръки за България и в други приложими препоръки на Съюза

Доклад за България за 2020 на ЕК в рамките на Европейския семестър констатира следните слабости и отправя следните препоръки:

- Недостатъчните инвестиции са пречка пред модернизирането на икономиката, което забавя процеса на догонване. В същото време е налице потребност от инвестиции в екологосъобразни технологии и устойчиви решения, в транспортната, енергийната и екологичната инфраструктура, в цифровизацията и в НИРД. Целевите инвестиции са необходими и за преодоляване на нарастващите регионални различия, особено в Северозападния район.
- Не е постигнат напредък по отношение на целта за интензивност на НИРД. Потенциалът на иновациите в подкрепа на производителността остава недостатъчно използван.
- Все още не съществува всеобхватна програма за кръговата икономика, въпреки че кръговата употреба на материалите е сред най-слабите в ЕС, а пред управлението на отпадъците са налице предизвикателства.
- България продължава да е най-енергоемката икономика и икономиката с най-големи емисии на парникови газове в ЕС. Високата енергийна интензивност на икономиката и бавният напредък в постигането на целите за енергийна ефективност оказват отрицателно въздействие върху производителността и конкурентоспособността. Съществуват възможности за значителни икономии на енергия чрез целенасочени инвестиции в индустриалния сектор, както и за увеличаване на инвестициите в инфраструктура за чиста енергия.
- В България са налице значителни регионални различия, като неравенствата на ключови показатели (БВП на глава от населението) продължават да нарастват от 2000 г. насам.

На база посоченото предизвикателствата, изведени в СП 3 от препоръките на Съвета за 2019 г. продължават да са релевантни, а именно: „Да насочи икономическата политика, свързана с инвестициите, към научните изследвания и иновациите, транспорта, по-специално към неговата устойчивост, водите, отпадъците и енергийната инфраструктура и енергийната ефективност, като отчита регионалните различия и подобрява бизнес средата“. В допълнение препоръките на Съвета от 2020 г. поставят фокус върху значението на цифровизацията и иновациите, както и нуждата от инвестиции в областта на енергетиката и декарбонизацията, които са изведени в СП 3 „да съсредоточи инвестициите в областта на зеления и цифровия преход, по-специално в областта на чистото и ефективно производство и използване на енергията и ресурсите“.

Нетно въздействие, изводи от минал опит

През 2020 г. България се нарежда на 3-то място и над очакванията за нивото си на развитие в групата на страните с високо-средно ниво на доходите в Глобалния индекс на иновациите 2020 (GI 2020). Известна роля за този напредък има и подкрепата от ОПИК. На първо място, мерките в програмата директно са насочени към редуциране на пречките пред иновациите. На второ място, ОПИК има ясно изразен фокус на подкрепа, насочен приоритетно към МСП (над 93% от всички подкрепени субекти). По отношение на разпределението на БВП по видове бенефициенти с най-голям дял са малките (28,7%) и средните предприятия (27%). На трето място, спецификата на ОПИК оказва влияние върху подобряването на достъпа до целево финансиране на специфични категории предприятия. Мерките по ОПИК пряко въздействат върху развитието на специализирана инфраструктура, свързана с НИРД, а оттам на определени икономически дейности, генериращи продукция с висока добавена стойност.

Налице са положителни макроикономически ефекти в резултат от реализираните по ОПИК интервенции. Съгласно оценките от модела СИБИЛА 2.0 към 30.06.2020 г. най-значително е

отражението върху частните инвестиции, които са с 2.1% повече, отколкото са щели да бъдат без тези интервенции („Фондовете на ЕС в България: Оценка на макроикономическите ефекти от изпълнението на програмите, съфинансирани със средства от ЕС“, МФ, септември 2020). Положително въздействие от ОПИК има и върху реалния БВП и заетостта, частното потребление, вноса, износа и бюджетния баланс. В дългосрочен план се очаква да бъдат наблюдавани и последващи ефекти, свързани с подобрените конкурентни позиции на българския бизнес. По този начин ОПИК подпомага постигането на заложените цели за растеж и заетост на ЕС.

Изводи по отношение на преодоляване на регионални и икономически различия:

Ефектът от прилагания подход за регионална приоритизация на проектите по ОПИК не е толкова осезаем по отношение намаляването на регионалните дисбаланси. Този подход следва да бъде променен, така че да отразява в по-голяма степен местните нужди и потенциал за развитие. Основа за нова регионална спецификация е заложена в двата стратегически документа, съгласно които ще бъде организирана подкрепата в рамките на ПКПП, а именно: Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 и Националната стратегия за МСП 2021-2027.

Целенасочената подкрепа по приоритетни икономически дейности съгласно НСМСП 2021-2027 следва да бъде запазена с цел подобряване на конкурентоспособността на МСП в тези сектори. Същевременно е необходимо да бъдат съобразени спецификите на икономическото развитие на регионално ниво NUTS 3 – в много области няма достатъчно добре развити сектори от високо и средно високо-технологичното производство и интензивните на знания услуги. Поради това новият подход при подкрепата за МСП взема предвид специфичния регионален потенциал за развитие на такива сектори, като подкрепата целенасочено стимулира неговото развиване. Средносрочният и дългосрочният очакван ефект от тази подкрепа е постепенно намаляване на регионалните дисбаланси.

Ще продължи и фокусирането на интервенциите в областта на иновациите съобразно преобладаващия иновационен потенциал (тематични области на ИСИС) като за периода 2021-2027 обхватът на стратегията ще се разшири, но ще се стесни фокусът на съществуващите приоритетни тематични области чрез прецизиране на техните подобласти, включително за отделните региони (NUTS 3). Създава се нова тематична приоритетна област “Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика”, която става приоритетна област за цялата страна. Регионалната специализация, заложена в проекта на ИСИС 2021-2027, основа за приоритизиране на подкрепата на иновациите в предприятията ще бъде на ниво NUTS 3 с две водещи тематични области.

Отчетените положителни ефекти от мерките в областта на иновациите и конкурентоспособността за периода 2014-2020 и наличието на предизвикателства в основните области за развитие на МСП доказват нуждата от продължаване на подкрепата и надграждане на постигнатите резултати по отношение на:

- повишаване на иновационния потенциал на МСП, в приоритетните тематични области на ИСИС, вкл. и на регионално ниво.
- Подкрепа за предприемачество и инвестиции в предприятия съгласно фазите им на растеж и нивото на технологично развитие;
- Насърчаване на дигиталната трансформация на МСП;
- По-интензивно насърчаване на интернационализацията и развитие на бизнес средата;
- Засилване на подкрепата за енергийна и ресурсна ефективност и преминаване от традиционна към кръгова икономика и подкрепа на зелени иновации и технологии.

Списъкът с национални и регионални приоритетни сектори съгласно НСМСП следва да може да бъде разширяван и актуализиран с оглед вземането под внимание на екзогенни шокове, за осигуряване на навременна подкрепа за сектори, чието оцеляване е силно застрашено в резултат на настъпила криза.

Настъпилата през настоящия програмен период COVID-19 криза ясно очерта нуждата от по-голяма гъвкавост на подкрепата към МСП. Фокусът и обхватът на извънредни интервенции в условия на криза следва да могат да бъдат структурирани в спешен порядък според спецификата на

конкретната криза.

Инвестиционни потребности – пазарна неефективност, идентифицирани нужди и дейности, имащи за цел да отговорят на потребностите

По отношение на Цел на политиката (ЦП) 1

Иновации

Според Европейския иновационен индекс за 2020 и 2021. България остава на предпоследно място в ЕС-28 и продължава да бъде скромна/нововъзникваща иноватор. Макар иновационното представяне на нашата страна в последните 7 години да се подобрява, преминаването в групата на умерените иноватори изисква неговото ускоряване.

Справочникът към Законодателния акт за малкия бизнес в Европа (SBA) за 2019 г. също показва, че българските МСП изостават съществено от европейските по отношение на внедряването на иновации в процесите, маркетинга и организационната структура, независимо дали става въпрос за вътрешнофирмени иновации или иновации в сътрудничество с други предприятия. Според Проучване на инвестициите за 2019 г. на ЕИБ само 22% от МСП твърдят, че извършват някаква форма на иновационна дейност и едва 10% са активни иноватори. Определените от тях средства за нематериални активи като НИРД и дейности, свързани със софтуер, данни, ИТ и уебсайтове, са значително по-ниски от тези в ЕС. Една от основните пречки пред иновационната дейност на МСП е липсата на развит иновационен капацитет на ниво предприятие, особено при по-малките предприятия. Ограничените възможности за вътрешно финансиране на иновационни дейности и наемане на изследователи води до своеобразна изолация на българските МСП от актуалното знание в науката и бизнеса, в т.ч. информация за използването на съвременни технологии в НИРД, разработването и внедряването на цифрови решения и изкуствен интелект в бизнеса и т.н. Това от своя страна ограничава разработването на нови модерни продукти и услуги в средносрочен и дългосрочен план, които да бъдат конкурентни на европейския и световния пазар. Необходимо е подкрепа за развиване на иновационния капацитет на ниво предприятия в приоритетните тематични области на интелигентна специализация – внедряването на цифрови решения в подкрепа на НИРД, изграждане на изследователски екипи, осигуряване на достъп до релевантна за иновационния процес информация и знание, стимулиране осъществяването на вътрешни за предприятията НИРД, увеличаване дела на разработени и внедрени продуктови и процесови иновации в предприятията, подкрепа за заявяване и защита на индустриална собственост, в т.ч. патенти, полезни модели, търговски марки, дизайн. и т.н. Едновременно с това ще бъде необходимо да се положат допълнителни усилия за засилване на експертизата по отношение на специфични иновативни проекти, които се характеризират с по-висока добавена стойност и значение. В тази връзка ще се търсят възможности за създаване на мрежа от външни експерти („pool of experts“), вкл. международни такива, селектирани от трите основни направления в т.н. „триъгълник на знанието“ – научноизследователски звена-образователни структури-бизнес. Това ще разкрие по-широки възможности за надграждане на постигнатия до момента иновационен ефект и по-добро фокусиране на финансирането върху проекти за иновации със специфични характеристики и потенциал за увеличаване на въздействието от публичните инвестиции върху пазара.

Приоритет 1 „Иновации и растеж“ на ПКИП адресира идентифицираните нужди чрез предвидените интервенции в съответствие със СЦ 1 „Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на въвеждането на модерни технологии“ по ЦП 1, които имат за цел повишаване на иновационната активност на предприятията при отчитане на регионалните различия и съобразяване с наличния потенциал в отделните райони на страната.

Дигитализация

През изминалото десетилетие се наблюдава цялостно подобрене на използването на ИКТ от страна на МСП (Анализ на състоянието на МСП, извършен за целите на НСМСП 2021-2027 г. - Анализа). През последните години в страната се появява постепенно развиваща се екосистема от цифрови и технологични предприемачи. Към началото на 2020 г. обаче едва 13,7% от предприятията се характеризират с висока или много висока степен на дейности, свързани с ИКТ, като по-малките от тях запазват сравнително по-ниска степен на използване на ИКТ в сравнение с

по-големите. Съгласно Индекса на Европейската комисия за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI) през 2021 г. България заема незавидното предпоследно място (26), в т.ч. в областта на човешкия капитал – последно място (27), в областта на свързаността – предпоследно място (26), в областта на интегрирането на цифровите технологии - последно място (27) и в областта на цифровите обществени услуги – на 21-во място. Навлизането на цифровите технологии в предприятията е бавно, а инвестициите в цифровизацията са ограничени. Сред основните пречки пред бизнеса при внедряването на ИКТ са недостатъчното добро разбиране за същността и ползите от новите технологии, липсата на доверие у предприемачите в цифровата икономика, опасенията им относно сигурността и поверителността, както и ограничения финансов ресурс. **Налице е потребност от насърчаване на стремежа за внедряване на технологии от ИНДУСТРИЯ 4.0, осигуряване на финансов ресурс за внедряване на цифрови решения (в т.ч. решения, свързани със сигурността и поверителността на информацията), повишаване на осведомеността на предприемачите за ползите от внедряване на такъв тип технологии.**

В рамките на Специфична цел 2 „Усвояване на ползите от цифровизация на гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи“ на Приоритет 1 на ПК ИП предвидените интервенции ще се фокусират върху постигането на успешна цифрова/дигитална трансформация на българските предприятия в контекста на Индустрия 4.0, въвеждане на цифрови решения и програми, вкл. по отношение на киберсигурност и поверителност на данните в МСП.

Конкурентоспособност

Съгласно общите констатации за дисбалансите, рисковете и проблемите, изведени в Доклада на ЕК за България за 2019 г. в рамките на Европейския семестър, достъпът до финансиране за МСП в България съответства на средната за ЕС стойност. През последното десетилетие достъпът до финансиране се подобрява (Анализа), но независимо от това, към началото на 2020 г. едно от всеки четири МСП изпитва затруднения в това отношение. Обичайната пречка в случая е размерът на предприятието. От банкови заеми за инвестиции и оборотен капитал са се възползвали много малко микропредприятия (под 20%), като вместо това са предпочели използване на средства на собствениците или самофинансиране (61,3%) и заеми от роднини и приятели (24,7%). Част от проблема се състои в липсата на достатъчно обезпечение или на регистрирана кредитна история. Създаването и поддържането на гаранционни фондове и свързаните с тях инструменти, осигуряването на микрофинансиране и подобряване на достъпа до информация за възможностите за финансиране са от решаващо значение за развитие на МСП.

За периода 2011-2020 г. се наблюдава цялостно подобрене на достъпа до финансиране във всички български региони на ниво NUTS 2 (Анализа). През 2020 г. с най-лош достъп до финансиране е Северозападен район, следван от Югоизточен и Северен централен регион. В тези региони преобладават семейни предприятия от нискотехнологичните сектори, както и предприятия от творческите индустрии и занаятите (предимно микропредприятия), които се нуждаят от малка по размер безвъзмездна финансова помощ и/или микрокредитиране с цел инвестиране в модерно оборудване, машини и съоръжения. Необходимо е прилагане на регионален и специфичен подход за преодоляване на неравенството в достъпа до финансиране.

Съгласно Доклада на ЕК за България за 2019 г. фондовете за дялово участие, избрани от Европейския инвестиционен фонд през 2007—2013 г., са дали тласък на екосистемата на стартиращите предприятия в София, особено в сектора на ИКТ. Финансирането чрез рисков капитал и бизнес ангели все още е ограничено. Малкият размер на пазара е известна пречка за привличането на големи капиталови инвеститори, затова публичното подпомагане играе решаваща роля. Налице е потребност от по-добър достъп до финансиране чрез рисков капитал.

През последното десетилетие са наблюдава осезаем ръст на българския износ в рамките на икономически дейности, свързани с промишлеността и услугите. Износът на стоки и услуги нараства със 77% през периода 2010-2020 г. вследствие на развитието на конкурентоспособността на българските фирми и положителните икономически тенденции. Делът на МСП с много ниско ниво на интернационализация спада от 94,5% през 2011 г. на 66,9% през 2020 г. (Анализа). Към началото на 2020 г. 26,0% от МСП в страната изнасят, а 26,2% внасят стоки и услуги. Износът и нивото на интернационализация на по-малките предприятия са значително по-ниски в сравнение с

тези на по-големите. Налице е потребност от мерки в подкрепа на износа, вкл. предоставяне на подходяща и актуална информация за външни пазари, подкрепа за участие в международни търговски събития, създаване на специализирани уеб портали. Въпреки напредъка след приемането на Акта за малкия бизнес кумулативното въздействие на регулирането остава основен проблем за МСП, както на ниво ЕС (СОМ(2020) 103), така и на национално ниво (Анализа). МСП не са информирани или трудно отсяват съществена информация, която би им дала възможност да развият и разширят своя бизнес.

Подходът за повишаване на конкурентоспособността по отношение на достъпа до финансиране и интернационализацията е предвидено да бъде насочен към усъвършенстване на инструментите и задълбочаване на подкрепата за отстояване на постигнатите резултати. Подкрепата към МСП чрез традиционно прилагани и към този момент инструменти е предвидено да се запази, включително и по отношение на приоритетните сектори. В същото време ще бъде увеличено самоучастието с цел по-висока устойчивост на помощта от една страна, а от друга – ще бъде подобрен достъпът до пазари и подобро нивото на информираност на МСП посредством предоставяне на „услуги на едно гише“ чрез консултации, обучения, информация, участие във форуми, изложения и други търговски събития. Допълнителна подкрепа е необходима и по отношение на технологичната трансформация и цифровизация на търговията, особено със страни извън ЕС.

Идентифицираните потребности ще бъдат адресирани чрез предвидените интервенции в рамките на Специфична цел 3 на Приоритет 1 на ПКИП.

Предприемачество

В последните години се наблюдава тенденция на постепенно подобряване в обществените нагласи към предприемачеството, но нивото на собствените възприятия и намеренията за предприемачество в страната остава относително ниско (Анализа). Към 2019 г. България отчита най-нисък дял в ЕС на пълнолетни лица, които възнамеряват да започнат бизнес в рамките на 3 години. Българската предприемаческа екосистема се характеризира с неравномерно развитие в отделните райони. **Всичко това обуславя целева политика в подкрепа на предприемаческата екосистема и развиването на предприемачеството (новостартиращ бизнес, семеен бизнес, бързоразвиващи се МСП и т.н.).** При прилагането на тази политика следва да бъде отчетен натрупаният до момента опит в областта на стартиращите предприятия и наложилият се извод, че при финансирането на предприемаческите идеи от решаващо значение е оценката на тяхната жизнеспособност. В тази връзка подкрепата за тях ще бъде ориентирана чрез финансови инструменти.

Подкрепата за стартиращите предприятия е предвидено да бъде насочена приоритетно за създаването на нови предприятия в областта на високотехнологичните и средно високотехнологичните производства, както и в интензивните на знания услуги.

По отношение на Цел на политиката 2

Кръгова икономика – енергийна и ресурсна ефективност

Според наскоро приетия Зелен пакт (2019 г.) постигането на неутралност по отношение на климата и на кръгова икономика изисква пълна мобилизация на промишлеността, вкл. МСП. Преходът към кръгова икономика е възможност за въвеждане на устойчиви и създаващи работни места дейности в МСП, които са в полза на обществото и околната среда.

Постигнатите резултати към момента от българските предприятия по отношение управлението на отпадъците не са оптимални и потенциалът на новите бизнес модели на кръговата икономика не се използва. Само 10,1% от МСП считат, че рециклирането е част от техния производствен процес, а 12,1% от МСП са изправени пред предизвикателства при изпълнението на изискванията, свързани с класификацията, събирането и третирането на отпадъците (Анализа). **Налице е потребност от информация, допълнителна подкрепа и насоки за модернизация по отношение на управлението на отпадъците.**

Много малка част от предприемачите са информирани за възможностите и имат готовност за развиване на кръгови бизнес модели. Кръговото (вторично) използване на материали в България е било 4,3% през 2016 г., което е значително по-ниско от средното за ЕС-28 - 11,7% (Евростат).

Делът на МСП, които са се възползвали от мерки за обществена подкрепа за производството на зелени продукти, се е увеличил с 9% през 2014-2018 г. Независимо от това, делът на МСП, които предлагат зелени продукти или услуги, е под средното за ЕС. Делът на предприятията, предлагащи зелени продукти и услуги е 9,5% и почти толкова (9,0%) планират да пуснат на пазара такива (Анализа). **Налице е потребност от повишаване на информираността на предприемачите за възможностите и ползите от развиване на кръгови бизнес модели и подкрепа за стартиране на производство на зелени продукти и услуги.**

Инвестиционните нужди в областта на енергетиката и климата остават значителни – България е все още най-енергоемката икономика в ЕС, а неефективното използване на енергията затруднява конкурентоспособността на българските МСП. България изостава в напредъка си към индикативната си национална цел за енергийна ефективност за 2020 г. През 2018 г. България беше извън целта с приблизително 8% по отношение на потреблението на първична енергия и с 11% по отношение на крайното потребление на енергия, като и двата пропуски се увеличиха спрямо нивата от 2016 г. Само 33,4% от МСП имат политика за енергийна ефективност (Анализа). Само 6,5% от българските предприятия използват зелена енергия в производствените си процеси (Анализа). Реализираните до момента мерки в областта на енергийната ефективност показват големите нужди на предприятията в тези сфера, но съща така са доказателство за ефекта от подкрепата предвид постигнатите значителни енергийни спестявания. С оглед спецификата на подобен тип проекти и потенциалът им да генерират спестявания, основният фокус на подкрепа ще бъде под формата на финансови инструменти. Предизвикателство представлява и амбициозната цел относно дела на енергия от ВИ в брутно крайно енергийно потребление на страната до 2030 г. – прогнозите са за най-малко 27.09% дял на ВИ.

Налице е съществена потребност от продължаване на подкрепата на МСП с цел постигане на по-добра енергийна и ресурсна ефективност и засилване на прехода към зелена икономика.

На идентифицираните потребности от инвестиции в иновации в областта на чистите технологии и кръговата икономика ще бъде отговорено чрез предвидените интервенции в Цел на политика 2. Посочените интервенции ще бъдат съобразени и ще допринасят за изпълнението на стратегическите цели и приоритети съгласно Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на България за 2021-2030 г.

Научени уроци от прилагането на подхода ВОМР в периода 2014-2020 г.:

Вследствие на многофондовото прилагане на подхода ВОМР през програмния период 2014-2020 г., което по ОПИК се отчита като успешно, се създава и развива местен административен капацитет за изпълнение на стратегиите за местно развитие, оживяват се местните общности на територията на една или повече съседни общини, подпомагат се проекти, които водят до заетост и задържат хората в родните им места. По този начин и при дългосрочно целенасочено подпомагане би могло да се постигне задържане на местното население и неутрализиране на процесите на депопулация на малките населени места на територията на страната. На основа на натрупания опит може да се заключи, че през периода 2021-2027 г. следва да се разработи концепция за нова организация на прилагането на подхода ВОМР при многофондово финансиране, с опростени правила и процедури с цел ускоряване на целия процес на планиране, изпълнение и отчитане на и повишаване на ефективността на целия процес.

През новия програмен период подходът ВОМР ще се прилага на териториален принцип на подрегионално ниво – ниво община, част от община или група от съседни общини, с обхват на населението между 10 000 и 150 000 жители. Подходът ще се прилага на територията на цялата страна (включително селските райони и териториите със специфични характеристики, определени в Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013 – 2025 г.) с изключение на градовете с население над 30 000 жители. Подходът ВОМР ще се прилага „отдолу – нагоре“ посредством местни инициативни групи.

Неравномерното развитие на регионите и допълнителното задълбочаване на различията между тях налага цялостна промяна при прилагането на териториалния подход на подкрепа като освен ВОМР се предвижда и прилагането на подхода за Интегрирани териториални инвестиции (ИТИ).

Мерките за подкрепа през инструмента ИТИ, също следва да съответстват на предварително

идентифицираните цели и приоритети за развитие в съответните интегрирани териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 (подход „отдолу-нагоре“), както и с картирането на нуждите от инвестиции в съответните сектори, изготвено на национално ниво от отговорните за политиката ведомства (подход „отгоре-надолу“). В рамките на изпълнението на интегрирания териториален подход ще бъде подкрепено изпълнението на концепции за ИТИ, финансирани от различни източници и представляващи набор от взаимосвързани и допълващи се проектни идеи, насочени към територии с общи характеристики и/или потенциал за развитие и включващи най-подходящата комбинация от ресурси и мерки, които да бъдат използвани за постигане на конкретна цел или приоритет на местно ниво.

Научени уроци от периода 2014-2020 г. по отношение на административен капацитет и административна тежест:

През последните години сред основните предизвикателства при изграждането на административен капацитет бяха недостигът на човешки ресурси с необходимото ниво на компетентност, сравнително високата степен на текучество на служителите, липсата на достатъчно време за провеждане на обучения, както и липсата на достатъчни стимули за служителите. Към края на периода 2014-2020 по-голямата част от тези предизвикателства в голяма степен са преодолени. С цел повишаване на административния капацитет и намаляване на административната тежест са предвидени целенасочени мерки в тази посока в рамките на Приоритет „Техническа помощ“ и са заложили водещи принципи към всяка специфична цел, които да бъдат съблюдавани в процеса на изпълнение на ПКИП.

1. Програмна стратегия: основни предизвикателства пред развитието и ответни мерки на политиката

Таблица 1

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
<p>1. По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и регионална свързаност на ИКТ</p>	<p>RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии</p>	<p>- Според Европейския иновационен индекс за 2021 г. България остава на предпоследно място в ЕС-27 и е в групата на нововъзникващите иноватори - Справочникът към Законодателния акт за малкия бизнес в Европа (SBA) за 2019 г. също показва, че българските МСП изостават съществено от европейските по отношение на внедряването на иновации в процесите, маркетинга и организационната структура, независимо дали става въпрос за вътрешнофирмени иновации или иновации в сътрудничество с други предприятия - Макар иновационното представяне на нашата страна в последните 7 години да се подобрява, преминаването в групата на умерените иноватори изисква неговото ускоряване - Според Проучване на инвестициите за 2019 г. на ЕИБ само 22% от МСП твърдят, че извършват някаква форма на иновационна дейност и едва 10% са активни иноватори - Необходима е подкрепа за развиване на иновационния капацитет на ниво предприятия в приоритетните тематични области на интелигентна специализация – внедряването на цифрови решения в подкрепа на НИРД и иновации, изграждане на изследователски екипи, осигуряване на достъп до релевантна за иновационния процес информация и знание, стимулиране осъществяването на вътрешни за предприятията НИРД и иновации, увеличаване</p>

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		<p>делът на разработени и внедрени продуктови и процесови иновации в предприятията, подкрепа за заявяване и защита на индустриална собственост, в т.ч. патенти, полезни модели, търговски марки, дизайн. и т.н. - Предвидена е подкрепа с безвъзмездни средства поради ниската склонност на предприятията към иновации и ползване на банкови заеми, както и; значителен спад на иновационните разходи извън НИРД за 2021 г. спрямо средните равнища за ЕС за 2014 г. (спрямо 2014) за мерките с безвъзмездни средства - Силен спад на използването на рисков капитал за започване на нов бизнес и разширяване на дейността близо 80% през 2014 г. спрямо средните равнища за ЕС през за 2014 г. и малко над 21% през 2021 г. спрямо средните равнища за ЕС за 2021 14 г. за мерките с финансови инструменти</p>
<p>1. По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и регионална свързаност на ИКТ</p>	<p>RSO1.2. Усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи</p>	<p>- През изминалото десетилетие се наблюдава цялостно подобрение на използването на ИКТ от страна на МСП (Анализ на състоянието на МСП, извършен за целите на НСМСП 2021-2027 г.); - Към началото на 2020 г., едва 13,7% от предприятията се характеризират с висока или много висока степен на дейности, свързани с ИКТ, като по-малките от тях запазват сравнително по-ниска степен на използване на ИКТ в сравнение с по-големите; - Съгласно DESI за 2021 г. България заема предпоследно място (26) между страните-членки; - На последно място в ЕС по DESI 2021 в областта на интегрирането на цифровите технологии и човешкия капитал като МСП с поне основно равнище на цифров интензитет възлизат на 33%</p>

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		<p>спрямо 60% за ЕС; - Най-голямото изоставане се отнася до интеграцията на цифровите технологии: едва 8 % от българските МСП осъществяват продажби онлайн, само 3 % осъществяват трансгранични продажби онлайн, само 3 % от оборота е от онлайн сегмента и само 6 % от предприятията използват големи информационни масиви; - Основните пречки пред бизнеса при внедряването на ИКТ са свързани с недостатъчни цифрови и технологични умения, недостатъчно добро разбиране за същността и ползите от новите технологии, липса на доверие в цифровата икономика и опасения, свързани със сигурността и поверителността, както и ограничения финансов ресурс - Налице е потребност от повишаване на осведомеността на предприемачите, осигуряване на подкрепа за инвестиции за разработване и въвеждане на технологии, стандарти, софтуер и др. решения в областта на Индустрия 4.0 и обучения на служителите, в т.ч. решения, свързани със сигурността и поверителността на информацията и др. Мерките ще се изпълняват чрез дялови финансови инструменти в комбинация с грант в една операция и дългови ФИ в комбинация с грант в две операции: - Мерки със силен ефект върху представянето на предприятията, но ниска технологична готовност и ниска склонност към полване на банкови заеми за инвестиции – комбинация на дългов ФИ и грант в две операции. - Специфичност на дейностите за подкрепа и ограничен обхват (технологии от високите нива на индустрия 4.0). - Силен спад на използването</p>

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		на рисков капитал за започване на нов бизнес и разширяване на дейността близо 80% през 2014 г. спрямо средните равнища за ЕС за 2014 г. и малко над 21% през 2021 г. спрямо средните равнища за ЕС за 2014 г. за мерките с финансови инструменти.
1. По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и регионална свързаност на ИКТ	RSO1.3. Засилване на устойчивия растеж и конкурентоспособността на МСП и създаване на работни места в МСП, включително чрез продуктивни инвестиции	- Към 2019 г. България отчита най-нисък дял в ЕС на пълнолетни лица, които възнамеряват да започнат бизнес в рамките на 3 години - Българската предприемаческа екосистема се характеризира с неравномерно развитие в отделните райони. - Износът на стоки и услуги нараства със 144,9% през периода 2009-2018 г. вследствие на развитието на конкурентоспособността на българските фирми и положителните икономически тенденции - Делът на МСП с много ниско ниво на интернационализация спада от 94,5% през 2011 г. на 66,9% през 2020 г. (Анализа). - Въпреки напредъка след приемането на Акта за малкия бизнес кумулативното въздействие на регулирането остава основен проблем за МСП, както на ниво ЕС (COM(2020) 103), така и на национално ниво (Анализ за целите на НСМСП 2021-2027 г.). МСП не са информирани или трудно отсяват съществена информация, която би им дала възможност да развият и разширят своя бизнес - Съгласно общите констатации за дисбалансите, рисковете и проблемите, изведени в Доклада на ЕК за България за 2019 г. в рамките на Европейския семестър, достъпът до финансиране за МСП в България съответства на средната за ЕС стойност - През последното десетилетие достъпът до финансиране се

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		<p>подобрява (Анализ на състоянието на МСП, извършен за целите на НСМСП 2021-2027 г.), но независимо от това, към началото на 2020 г. едно от всеки четири МСП изпитва затруднения в това отношение - Налице е потребност от подкрепа на износа, подкрепа за участие в международни търговски събития, създаване на специализирани уеб портали и насърчаване на електронната търговия сред по-малките предприятия (вкл. мерки за повишаване качеството и сигурността на услугите за електронна търговия), развитие на предприемаческата екосистема и подобряване на бизнес средата, чрез предоставяне на консултации, обучения и информация за достъп до пазари и др. в полза на МСП на принципа „обслужване на едно гише“ Мерките ще се изпълняват под формата на БФП и финансови инструменти: - Висока задлъжнялост, ниска ликвидност и слаба инвестиционна активност на МСП спрямо предкризисните нива. - Предприемаческа активност под потенциала и изграждаща се предприемаческа екосистема - Силен спад на използването на рисков капитал за започване на нов бизнес и разширяване на дейността близо 80% през 2014 г. спрямо средното за ЕС за 2014 г. и малко над 21% през 2021 г. спрямо средното за ЕС за 2021</p>
<p>2. По-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, смекчаване на последиците от изменението на климата и</p>	<p>RSO2.1. Насърчаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове</p>	<p>- 3,1 % изменение в нивата на парникови газове извън обхвата на ЕСТЕ спрямо -10,2 % средно за ЕС (Евростат). - Намаляване на крайното енергийно потребление в сравнение с базовата прогноза PRIMES 2007 - 31.67% (цел към 2030 г.) - Крайно потребление на енергия към 2030 г.</p>

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
<p>приспособяване към него, превенция и управление на риска и устойчива градска мобилност</p>		<p>- 10 318 ktce - Обща кумулативна цел за енергийни спестявания за периода 2021-2030 г. 4 357.55 ktce - Принос към изпълнението на специфична препоръка 3 на Съвета за 2019 г. и 2020 г. - Национална цел за дял на енергия от ВИ в брутно крайно потребление на енергия до 2030 г. - 27.09% - Национална цел за Дял на електрическа енергия от ВИ в брутно крайно потребление на електрическа енергия до 2030 г. - 30.33% - Национална цел за Дял на топлинната енергия и енергията за охлаждане от ВИ в брутно крайно потребление на топлинната енергия и енергията за охлаждане до 2030 г. - 42.60% Финансирането се осъществява чрез дългови финансови инструменти в комбинация с БФП в една операция въз основа на следните фактори: - Нужда от повишена устойчивост на инвестициите и адресиране на високите нива на енергийна интензивност и трансформация към дейности с висока добавена стойност - Мерки, които водят до спестяване на енергия и разходи за подкрепа, но ниска склонност към ползване на банкови заеми за инвестиционни проекти – комбинация на ФИ и грант в една операция - Мерки, които не водят до спестявания, но са необходими за правилното насочване е на помощта и благоприятен дългосрочен ефект за мерките с грант - Предвид изключителната зависимост на българската икономика от външни енергийни ресурси и основавайки се на принципа “energy efficiency first”, подобряването на енергийната ефективност в предприятията следва да се насърчава с всички възможни форми на подкрепа</p>

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
<p>2. По-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, смекчаване на последиците от изменението на климата и приспособяване към него, превенция и управление на риска и устойчива градска мобилност</p>	<p>RSO2.6. Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика</p>	<p>- Ниска ресурсна производителност: 0,4 евро/кг спрямо 2,2,евро/кг средно за ЕС (Евростат). - 12,1% от МСП са изправени пред предизвикателства при прилагането на изискванията, свързани с класификацията, събирането и третирането на отпадъците (съгласно проучване, направено за целите на НСМСП 2021-2027) - Налице е потребност от повишаване на информираността на предприемачите за възможностите за и ползите от развиване на кръгови бизнес модели, създаване на възможности за обмяна на добри практики - Принос към изпълнението на специфична препоръка 3 на Съвета за 2019 г. и 2020 г. - Нисък процент на кръгово използване на материалите 2.8 спрямо 11.7 за ЕС и нисък индекс за еко-иновации 34 спрямо 100 за ЕС; ниска склонност на предприятията към иновации и ползване на банкови заеми; значителен спад на иновационните разходи извън НИРД (спрямо 2014) за мерките с безвъзмездни средства Финансирането се осъществява под формата на БФП, дългови финансови инструменти в комбинация с БФП в една операция въз основа на следните фактори: - Мерки с благоприятен ефект върху представянето на предприятията, но ниска технологична готовност и ниска склонност към полване на банкови заеми за инвестиции – комбинация на дългов ФИ и грант в една операция - МСП възприемат инвестициите в кръгова икономика и постигането на целите на Зелената сделка основно като разходи и много слабо като възможност, двигател на растеж и</p>

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		<p>потенциал за създаване на добавена стойност - Нужда от повишена устойчивост на инвестициите и адресиране на високите нива на ресурсна интензивност и трансформация към дейности с висока добавена стойност - Предвидена е подкрепа с безвъзмездни средства за разработване и внедряване на иновации в тематична област „Чисти технологии и кръгова икономика“ на ИСИС поради ниската склонност на предприятията към иновации и ползване на банкови заеми, както и значителен спад на иновационните разходи извън НИРД за 2021 г. спрямо средното представяне за ЕС за 2014 г.</p>

* Специални приоритети според Регламента относно ЕСФ+

2. Приоритети

Позоваване: член 22, параграф 2 и член 22, параграф 3, буква в) от РОР

2.1. Приоритети, различни от техническа помощ

2.1.1. Приоритет: 1. Иновации и растеж

2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии (ЕФРР)

2.1.1.1.1. Интервенции на фондове

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точки i), iii), iv), v), vi) и vii) от РОР

Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+:

По тази специфична цел са предвидени за изпълнение следните индикативни групи дейности, свързани с повишаване на иновационната и инвестиционна активност на предприятията, както следва:

- Подкрепа за осъществяване на вътрешни за предприятията НИРД и иновации: разработване на иновации от страна на предприятията в тематичните области на ИСИС 2021-2027;

Дейността може да се изпълнява и като съвместна инициатива между голямо предприятие и МСП, при условие че е спазено изискването иновацията/НИРД да е резултат от сътрудничество между тях.

- Подкрепа за внедряване на иновации в предприятията в тематичните области на ИСИС 2021-2027: въвеждане на продуктова иновация или иновация в бизнес процесите, вкл. маркетингова и организационна иновация.
- Подкрепа чрез инвестиции в рисков капитал за създаване на нови и развитие на иновативни предприятия - приоритетно ще бъдат подкрепяни предприятия с основна дейност във високотехнологичните или средно-високо технологичните сектори на преработващата промишленост и интензивните на знание услуги, които не са свързани с трансфер на технологии.
- Подкрепа за заявяване и защита на индустриална собственост в предприятията в т.ч. подкрепа за защита на патенти, полезни модели, дизайн. и др. под.

Подкрепата ще бъде организирана в съответствие с областите на интелигентна специализация, определени в ИСИС 2021-2027 и съобразно регионалните измерения на Стратегията. Приоритетни за финансиране на регионално ниво (NUTS 3) ще бъдат изведените тематични области, посочени в ИСИС 2021-2027 г., които имат доказан научен и фирмен капацитет в съответната област на интелигентна специализация и доказана

активност в програмен период 2014-2020.

Изключени от обхвата на подкрепа с БФП по настоящата специфична цел са проекти в тематична област на ИСИС 21-27 “Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика”, като същите ще бъдат изпълнявани в рамките на Приоритет 2, СЦ (vi).

Приоритет ще се дава на предприятия, осъществяващи дейности, които са част от Стратегическите вериги на стойността на ЕС (Strategic Value chains): Чисти, свързани и автономни превозни средства; Интелигентно здраве; Индустриален Интернет на нещата; Кибер защита. Акцент се поставя и на устойчивата синя икономика чрез възможностите за подкрепа на иновации в предприятията в рамките на тематична област „Мехатроника”, подобласт „Системи и технологии за развитие на Синята икономика“, както и на тематична област „Индустрия за здравословен живот и биотехнологии”, подобласт „Приложение на нови методи и технологии в устойчивото ползване на речни и морски ресурси“ на ИСИС 21-27.

При осъществяването на индикативните дейности е предвидено да се прилагат следните водещи принципи:

- предоставянето на финансиране да се осъществява в съответствие с процедурите, установени в националното законодателство и вътрешните такива на УО;
- координация и синергия – взаимно допълване и координиране между мерките, финансирани по програмите при споделено управление, Националния план за възстановяване и устойчивост, хоризонталните програми и другите инструменти на Съюза чрез сътрудничество и ефективен информационен поток между участващите в изпълнението и ефективна система за управление и контрол на изпълнението с цел постигане на максимален синергичен ефект и недопускане на двойно финансиране съгласно приложимото законодателство;
- финансиране, основано на нуждите – избраните операции следва да отговарят на основните предизвикателства пред бизнеса/икономиката, идентифицирани в СП, Стратегията на ПКИП и приложимите стратегически документи на национално ниво; отчитане на регионалните дисбаланси и капацитет за интелигентна специализация на съответния регион;
- при мерките с безвъзмездни средства с приоритет ще се финансират приоритетните икономически дейности, идентифицирани и изведени в НСМСП 2021-2027;
- ефективност и ефикасност на интервенциите – при подготовката и дизайна на съответните мерки ще се прилага механизъм на изпълнение, който да осигури логическа обвързаност между цели, вложени ресурси, предвидени дейности, индикатори за продукт и очаквани резултати и индикатори за резултат/ефект от помощта, като например подхода „теория на промяната“ (theory of change);
- постоянен стремеж към намаляване на административната тежест спрямо кандидатите/бенефициентите чрез залагане на гъвкави и максимално облекчени изисквания при кандидатстване и последващо изпълнение на проектите;
- стремеж към ускоряване на процеса по предоставяне, отчитане и верификация на помощта;
- при дизайна на интервенциите ще се търси възможност за обявяване на процедури за предоставяне на БФП с няколко крайни срока с цел

постигане на предвидимост и прозрачност на предоставяната подкрепа;

- прилагане на нов механизъм на оценка при процедурите с безвъзмездни средства, където е подходящо, включващ използването на външна експертиза, включително международна, при оценката на проектите;
- извършване на оценка на изпълнението и оценка на въздействието (performance and impact evaluations) и прилагане на резултатите и научените уроци в програмния цикъл;
- принцип на партньорство и прозрачност – съгласуване на критериите за подбор на операции с КН на програмата; провеждане на обществени обсъждания на процедурите с безвъзмездни средства преди официалното им обявяване; изготвяне на прозрачни и обективни критерии за подбор на проекти;
- принцип на равните възможности – насърчаване на равните възможности за всички, вкл. възможностите за достъп за хора с увреждания чрез интегрирането на принципа на недискриминация;

Предвидените за изпълнение дейности са съобразени с принципа за ненанасяне на значителни вреди по смисъла на Регламент (ЕС) 2020/852, като предвид тяхната същност не се очаква същите да оказват съществено негативно влияние върху околната среда.

Синергия и допълняемост:

Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация

Цялостната подкрепа, свързана с изграждането и развитието на национална научно-изследователска и иновационна екосистема, създаването на устойчиви партньорства между научните, университетски и иновационни звена и бизнеса, както и ускоряването на процесите на трансфер на технологии и комерсиализация на резултатите от научните изследвания са във фокуса на подкрепа на Програмата за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация (ПНИИДИТ). По отношение подкрепата за предприятия ПКИП ще интервенира в частта развитие на вътрешния НИРД и иновационен капацитет на предприятията, както и в посока въвеждане на иновативни продукти, процеси и услуги. В частта стартиращи иновативни предприятия демаркационната линия между ПКИП и ПНИИДИТ е от гледна точка трансфера на технологии като в случаите, когато дадено предприятие е резултат от трансфер на технологии, същото попада в обхвата на подкрепа на ПНИИДИТ.

Допълняемост между двете програми по отношение на интервенциите за защита правата по индустриална собственост се постига, като подкрепата по ПНИИДИТ ще осигури изпълнението на нова национална рамка на политиката за създаване, защита и комерсиализация на интелектуалната собственост, както и за стимулиране използването на интелектуални права с висока добавена стойност за научноизследователските организации и предприятията, докато ПКИП осигурява подкрепа и съдействие за практическо реализиране на процеса по защита на ниво отделно предприятие.

План за възстановяване и устойчивост

Ефектът от заложените интервенции по линия на настоящата специфична цел ще бъде допълнително подсилен чрез мерките по линия на ПВУ,

свързани с укрепване и интернационализация на националната научноизследователска и иновационна екосистема, вкл. чрез осигуряване на възможност за участие на иновативни МСП в РП „Хоризонт Европа“. По отношение на дяловите инструменти за иновации допълняемостта е по отношение обхвата на инструментите: в ПВУ ще са с по-широк обхват на подкрепа, като фондовете могат да са базирани в Европа, докато подкрепата ще е насочена към предприятия, опериращи на територията на страната. По този начин ще допринесат за по-пълноценно интегриране на българската предприемаческа екосистема в европейската такава. Дяловите инструменти по ПКИП ще са с ясно изразено регионално измерение като съществена част от инвестициите ще бъдат насочени към проекти извън София и ще са фокусирани върху развитието на младата иновационна и стартър екосистема в България чрез инвестиране в относително по-малки и рискови проекти.

Други програми

Интервенциите в настоящата специфична цел допълват мерките за устойчива синя икономика в Програма Интеррег NEXT Черноморски басейн 2021-2027, която включва: изграждане на капацитет за разработване, предоставяне и разпространение на модерни технологии в подкрепа на синята икономика, иновативни технологии за устойчив риболов и екологично чиста аквакултура и т.н. Програмите се допълват и в целевите групи – ЧБ е насочена към организации на бизнеса, публични власти, изследователски институции, а ПКИП към предприятията.

Програмите за трансгранично сътрудничество предвиждат изпълнението на „меки“ мерки в областта на повишаване конкурентоспособността на местната икономика, научноизследователски и развойни дейности, прилагане на нови бизнес и технологични иновационни модели в МСП, с които допълват интервенциите, заложи в ПКИП.

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от POP:

Основните целеви групи по тази специфична цел са:

МСП, малки дружества със средна пазарна капитализация. Големите предприятия са допустими единствено в сътрудничество с МСП чрез подкрепа с безвъзмездни средства. Дружества със средна пазарна капитализация са допустими за подкрепа единствено с финансови инструменти.

Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+

При изпълнението на дейностите, които са залегнали в рамките на тази специфична цел ще се прилагат принципите на равенство, приобщаване и недискриминация. Ще се гарантира и съблюдаване на принципите, заложи в Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) съгласно Насоките за прилагането им, които ще бъдат изготвени в хода на подготовката на програмите за

периода 2021-2027.

Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от POP

Прилагане на подхода WOMP

Информация за начина на прилагане на подхода, в т.ч. съответствието с изискванията на POP, е представена в раздел 1. В допълнение подробно описание е включено в Споразумението за партньорство 2021-2027 и в Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г. (СПРЗСР), тъй като за програмния период 2021 – 2027 водещият фонд за прилагането на подхода WOMP е ЕЗФРСР чрез СПРЗСР. Със средства от ЕСФ+ и ЕФРР ще се финансира изпълнението на операции, избрани в рамките на местните стратегии за развитие. В съответствие с решението на национално ниво, средствата от ПКИП за прилагането на подхода WOMP са в размер на 2% от разпределените към програмата средства от ЕФРР.

Подходът WOMP по специфична цел (i) ще се прилага за подкрепа за иновации в предприятията. Проектите ще се реализират въз основа на интегрирани стратегии за местно развитие, които ще бъдат изготвяни и изпълнявани в партньорство между различни местни заинтересовани страни с оглед постигане на максимален ефект върху съответната територия. Доколкото е налице значителна нужда от повишаване на иновационната активност на предприятията на местно ниво чрез изпълнението на подобен вид проекти ще се създадат условия за въвеждане на интелигентни и ориентирани към новите технологии предприятия.

Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от POP

Предвидените интервенции допринасят за изпълнението на приоритетите на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) за периода 2021-2027 и по-специално целите, заложи в Приоритет 7 „Общество, базирано на знанието“, Дейност 1 *Насърчаване на координацията на национални, регионални и фондове на ЕС за стимулиране на върховете постижения в научноизследователската и иновационна дейност в изследователски области, специфични за региона на река Дунав* и Приоритет 8 „Конкурентоспособност на предприятията“, Дейност 5 *Подобряване на приложението на технологиите за изкуствен интелект в МСП от Дунавския регион*.

Повишаването на иновационния капацитет на предприятията, в съответствие с целите и тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027, ще спомогне за тяхното развитие и участие в транснационални и трансгранични бизнес срещи, изложения и събития. Програмата възнамерява да насърчи засилване на междурегионалното сътрудничество и насърчаване на обмена на добри практики между бенефициентите от гранични региони.

Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от POP

Достъпът до финансови ресурси е основен фактор за изграждането и развитието на иновационната екосистема. Подпомагането на предприятията във всички етапи на развитието им за превръщането на научните разработки в пазарно приложими продукти, процеси и технологии, за иновации и права по интелектуална собственост ще се осъществява чрез дялови и/или квазидялови инвестиции в два инструмента – фонд „Иновации в предприятията“ и дългов инструмент за рисковото финансиране.

2.1.1.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP и член 8 от Регламента за ЕФРР и за КФ

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	21,00	236,00
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	21,00	211,00
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	0,00	25,00
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCO05	Подпомагани нови предприятия	предприятия	0,00	10,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	109,00	1 118,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	109,00	1 093,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	0,00	25,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO05	Подпомагани нови предприятия	предприятия	0,00	10,00

			региони							
--	--	--	---------	--	--	--	--	--	--	--

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от РОР

Таблица 3: Показатели за резултатите

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Базова линия или референтна стойност	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните	Коментари
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2021	73 742 127,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCR03	Малки и средни предприятия (МСП), въвеждащи иновация в продукт или процес	предприятия	0,00	2021	73,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCR04	МСП, въвеждащи иновация в маркетинга или организацията	предприятия	0,00	2021	29,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCR05	Иновации на МСП, извършвани в МСП	предприятия	0,00	2021	22,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCR06	Подадени заявки за патент	заявки за патент	0,00	2021	23,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCR07	Заявки за търговска марка и патент	заявки за търговска марка и патент	0,00	2021	34,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2021	458 539 206,00	ИСУН	

1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR03	Малки и средни предприятия (МСП), въвеждащи иновация в продукт или процес	предприятия	0,00	2021	536,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR04	МСП, въвеждащи иновация в маркетинга или организацията	предприятия	0,00	2021	212,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR05	Иновации на МСП, извършвани в МСП	предприятия	0,00	2021	87,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR06	Подадени заявки за патент	заявки за патент	0,00	2021	75,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR07	Заявки за търговска марка и патент	заявки за търговска марка и патент	0,00	2021	113,00	ИСУН	

2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от POP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	009. Научни изследвания и иновационни дейности в микропредприятия, включително изграждане на мрежи (индустриални научни изследвания, експериментално развитие, проучвания за установяване на осъществимостта)	22 457 825,00
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	010. Научноизследователски и иновационни дейности в МСП, включително изграждане на мрежи	27 558 171,00
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	011. Научноизследователски и иновационни дейности в големи предприятия, включително изграждане на мрежи	11 288 751,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	009. Научни изследвания и иновационни дейности в микропредприятия, включително изграждане на мрежи (индустриални научни изследвания, експериментално развитие, проучвания за установяване на осъществимостта)	77 577 185,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо	010. Научноизследователски и иновационни дейности в МСП, включително изграждане на мрежи	131 424 799,00

			развити региони		
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	011. Научноизследователски и иновационни дейности в големи предприятия, включително изграждане на мрежи	67 463 269,00
1	RSO1.1	Общо			337 770 000,00

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	01. Безвъзмездни средства	35 204 747,00
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	02. Подпомагане чрез финансови инструменти: капиталови и квазикапиталови средства	26 100 000,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	01. Безвъзмездни средства	250 365 253,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	02. Подпомагане чрез финансови инструменти: капиталови и квазикапиталови средства	26 100 000,00
1	RSO1.1	Общо			337 770 000,00

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	16. Водено от общностите местно развитие — Други видове целеви територии	1 190 660,00
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	33. Друг подходи — Без целеви територии	60 114 087,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	16. Водено от общностите местно развитие — Други видове целеви територии	10 715 940,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	33. Друг подходи — Без целеви територии	265 749 313,00
1	RSO1.1	Общо			337 770 000,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСР

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	61 304 747,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	276 465 253,00
1	RSO1.1	Общо			337 770 000,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.2. Усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи (ЕФРР)

2.1.1.1.1. Интервенции на фондове

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точки i), iii), iv), v), vi) и vii) от POP

Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+:

По тази специфична цел са предвидени за изпълнение следните индикативни групи дейности:

- Насърчаване въвеждането на технологии от Индустрия 4.0 в предприятията: индустриален "Интернет на нещата" (Industrial Internet of Things – IIoT), симулации, добавена/виртуална реалност (VR/AR), автономни роботи, облачни технологии (Cloud computing), триизмерно/адитивно отпечатване (3D printing), хоризонтална и вертикална системна интеграция, анализи в големи информационни масиви (Big Data) и др. под.;
- Въвеждане на стандарти в областта на Индустрия 4.0 като БДС EN 62264 Интегриране на система за управление на предприятие, БДС EN 61512 Партиден режим на управление и проверка на производствен процес, БДС EN IEC 62890 Управление на жизнения цикъл на системи и компоненти и др. приложими стандарти в областта;
- Подкрепа за инвестиции, насочени към разработване на цифрови технологии, софтуер, цифрови приложения в областта на Индустрия 4.0;
- Прилагане на подходящи процеси за киберсигурност и поверителност на данните в МСП.
- Повишаване на дигиталните умения на персонала във връзка с въведените технологии от Индустрия 4.0

Посочените дейности, свързани с повишаване на дигиталните умения няма да се реализират самостоятелно, а във връзка с въведените технологии от Индустрия 4.0

Подкрепата по настоящата специфична цел ще бъде насочена към последните четири нива на дигитализация, в които се развиват необходимите за Индустрия 4.0 технологии: етап 3 „Видимост“, етап 4 „Прозрачност“, етап 5 „Прогнозен капацитет“ и етап 6 „Приспособимост“ [1].

При осъществяването на индикативните дейности е предвидено да се прилагат следните водещи принципи:

- предоставянето на финансиране да се осъществява в съответствие с процедурите, установени в националното законодателство и вътрешните такива на Управляващия орган;
- координация и синергия – взаимно допълване и координиране между мерките, финансирани по програмите при споделено управление, Националния план за възстановяване и устойчивост, хоризонталните програми и другите инструменти на Съюза чрез сътрудничество и ефективен информационен поток между участващите в изпълнението и ефективна система за управление и контрол на изпълнението с цел

постигане на максимален синергичен ефект и недопускане на двойно финансиране съгласно приложимото законодателство;

- финансиране, основано на нуждите – избраните операции следва да отговарят на основните предизвикателства пред бизнеса/икономиката, които са идентифицирани в Споразумението за партньорство, Стратегията на ПКИП 2021 – 2027 и приложимите стратегически документи на национално ниво; отчитане на регионалните дисбаланси и капацитет за интелигентна специализация на съответния регион;
- извършване на оценка на изпълнението и оценка на въздействието (performance and impact evaluations) и прилагане на резултатите и научените уроци в програмния цикъл;
- стремеж към ускоряване на процеса по предоставяне, отчитане и верификация на помощта;
- принцип на равните възможности – насърчаване на равните възможности за всички, включително възможностите за достъп за хора с увреждания чрез интегрирането на принципа на недискриминация;

Предвидените за изпълнение дейности са съобразени с принципа за ненанасяне на значителни вреди („do no significant harm” /DNSH/ principle) по смисъла на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година като предвид тяхната същност не се очаква същите да оказват съществено негативно влияние върху околната среда.

Синергия и допълняемост:

Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация

Демаркация между ПНИИДИТ и ПКИП е налице и в областта на дигитализацията, като ПНИИДИТ фокусира усилията си в посока дигиталната трансформация на публичния сектор, а ПКИП, от своя страна, осигурява целенасочена подкрепа за повишаване нивото на цифровизиране на предприятията в посока разработване/въвеждане на технологии от Индустрия 4.0.

По линия на ПНИИДИТ ще бъде осигурена и подкрепа за съ-финансиране на национално избрани и одобрени от ЕС европейски цифрови иновационни хъбове (ЕЦИХ), получили финансиране по линия на Програма „Цифрова Европа“ (вж. текста за Програма „Цифрова Европа“ по-долу). ЕЦИХ подпомагат компаниите в подобряване на бизнес и производствените си процеси и създаването на продукти или услуги на базата на цифрови технологии.

План за възстановяване и устойчивост

Ниското ниво на дигитализация на предприятията в България налага да се предвидят мерки за внедряване на дигитални технологии и решения, насочени към ускоряване процеса и повишаване етапите на дигитализация на българските фирми. На база посоченото по ПВУ е предвидено да се подкрепят по-широк кръг от фирми в началните етапи на дигитализация (първо ниво „Компютризация“ и второ ниво „Свързаност“) от всички сектори на икономиката.

Заложените по линия на ПКИП мерки са за по-високите етапи на дигитализация, обхванати в Индустрия 4.0.

И по двете програми е предвидено обучение в дигитални умения в предприятията във връзка с внедрените нови дигитални технологии и решения.

Програмата за развитие на човешките ресурси 2021-2027 (ПРЧР)

ПРЧР предоставя важна подкрепа с цел преодоляване на предизвикателствата, свързани с недостатъчните цифрови и технологични умения в няколко насоки: развитие на цифрови умения на работещите в социалните предприятия и специалистите, осъществяващи социални дейности; обучение в дигитални умения, като част от компетентностите свързани с бъдещето на труда; фокус върху общите и специфичните дигитални умения и компетентности по отношение на пазара на труда и програмите за учене през целия живот; обучения за придобиване на базови дигитални умения за ползване на социални услуги и установени местни потребности. На база посоченото допълняемостта между ПРЧР и ПКИП е по линия на дигиталните обучения за заети лица. Докато ПРЧР финансира дигитални обучения на служители във връзка с работата на предприятието и на работното място, ПКИП осигурява специфични дигитални умения на заетите лица единствено по отношение работата с технологиите от Индустрия 4.0, въведени в резултат на подкрепата.

Програма „Цифрова Европа“

Планираното развитие на европейски цифрови иновационни хъбове, подкрепени по линия на програмата „Цифрова Европа“ (и съфинансирани от ПНИИДИТ) е допълнителна стъпка в посока включването на елементи от иновационната екосистема в европейски мрежи (европейската мрежа на ЕЦИХ) и допълнително ще подкрепи процеса по интернационализация и развитие на дигиталните технологии и цифрови умения в МСП.

ЦИХ ще предоставят или осигуряват достъп до експертен опит, ноу-хау, обучения и услуги в сферата на цифровата трансформация; подкрепят предприятията и организациите, за да повишават конкурентоспособността си; улесняват трансфера на експертни знания и ноу-хау, предоставят или осигуряват достъп до тематични услуги, включително услуги, свързани с изкуствения интелект, високопроизводителните изчислителни технологии и киберсигурността и др.

Други програми

Програмите за трансгранично сътрудничество предвиждат изпълнението на т.нар. „меки“ мерки в областта на повишаване конкурентоспособността на местната икономика и насърчаване на цифровизацията, с което допълват интервенциите, предвидени по настоящата специфична цел.

[1] Съгласно Индекса на зрялост – Индустрия 4.0 (Industry 4.0), разработен от Интердисциплинарен консорциум (RWTH Aachen University, Technische Universität Darmstadt, Fraunhofer Institute, German Research Center for Artificial Intelligence, TU Dortmund University, TÜV SÜD AG и др.).

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от ПОР:

Основната целева група по тази специфична цел са МСП, браншови/работодателски организации, институции, агенции и организации в подкрепа на бизнеса и подобряване на бизнес средата.

Дружества със средна пазарна капитализация и малки дружества със средна пазарна капитализация са допустими за подкрепа само с финансови инструменти.

Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+

При изпълнението на дейностите, които са залегнали в рамките на тази специфична цел щесе прилагат принципите на равенство, приобщаване и недискриминация. Ще се гарантира и съблюдаване на принципите, заложен в Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) съгласно Насоките за прилагането им, които ще бъдат изготвени в хода на подготовката на програмите за периода 2021-2027.

Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР

По настоящата специфична цел не се предвижда прилагане на териториални подходи.

Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР

Въвеждането на технологии от Индустрия 4.0 в предприятията и въвеждането на стандарти и подкрепа за инвестиции, насочени към разработване на цифрови технологии, софтуер, цифрови приложения в областта на Индустрия 4.0 пряко допринася за изпълнението на целите, заложен в Приоритет 8 „Конкурентоспособност на предприятията“, Дейност 5 Подобряване на приложението на технологиите за изкуствен интелект в МСП от Дунавския регион на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) за периода 2021-2027.

Предвид спецификата на подкрепяните дейности, а именно осъществявани на дейности в областта на индустрия 4.0 на ниво отделно предприятие и с оглед размера на предоставяната подкрепа и формата на финансиране, не се предвижда реализирането на съвместни проекти за сътрудничество между предприятия от различни региони.

Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР

Планира се подкрепа по тази специфична цел да се предоставя чрез финансови инструменти с различен фокус върху крайните получатели и вида на инвестициите, както следва:

1. Дялови инструменти, вкл. рисково дългово финансиране. Инструментите ще подкрепят предприятия в различни етапи на развитие за разработване и внедряване на технологии в областта на Индустрия 4.0.
2. Дългови инструменти (гаранция или инструмент за споделяне на риска) за изпълнение на проекти в областта на Индустрия 4.0. Инструментът е насочен към съществуващи предприятия от всички сектори.

Предвижда се комбинация на подкрепа чрез финансови инструменти с безвъзмездна помощ, както в рамките на една операция (напр. комбинация с грант за одит за дигитализация, други услуги за подготовка на инвестицията и/или инвестиционен грант) за дяловите инструменти и в рамките на две отделни операции за дълговия инструмент.

2.1.1.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP и член 8 от Регламента за ЕФРР и за КФ

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	3,00	80,00
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	3,00	80,00
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	3,00	80,00
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	RCO13	Стойност на цифрови услуги, продукти и процеси, разработени за предприятия	в евро	1 285 720,00	30 918 098,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	11,00	279,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	11,00	279,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез	предприятия	11,00	279,00

			региони		финансови инструменти			
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO13	Стойност на цифрови услуги, продукти и процеси, разработени за предприятия	в евро	5 142 881,00	83 279 927,00

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP

Таблица 3: Показатели за резултатите

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Базова линия или референтна стойност	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните	Коментари
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2021	9 230 415,00	ИСУН	
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	SR02	МСП, постигнали 3 или 4 ниво на дигитализация съгласно индекса на зрялост за Индустрия 4.0	Предприятия	0,00	2021	51,00	ИСУН	
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	SR03	МСП, постигнали 5 или 6 ниво на дигитализация съгласно индекса на зрялост за Индустрия 4.0	Предприятия	0,00	2021	13,00	ИСУН	
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	SR04	Брой служители в МСП, преминали обучения за умения в областта на Индустрия 4.0	Служители	0,00	2021	400,00	ИСУН	
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2021	27 170 780,00	ИСУН	
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR02	МСП, постигнали 3 или 4 ниво на дигитализация съгласно индекса на	Предприятия	0,00	2021	192,00	ИСУН	

					зрялост за Индустрия 4.0						
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR03	МСП, постигнали 5 или 6 ниво на дигитализация съгласно индекса на зрялост за Индустрия 4.0	Предприятия	0,00	2021	48,00	ИСУН	
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR04	Брой служители в МСП, преминали обучения за умения в областта на Индустрия 4.0	Служители	0,00	2021	1 395,00	ИСУН	

2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от POP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	013. Цифровизация на МСП (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B)	29 799 774,00
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	014. Цифровизация на големи предприятия (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B)	3 246 401,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	013. Цифровизация на МСП (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B)	114 335 634,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	014. Цифровизация на големи предприятия (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B)	10 618 191,00
1	RSO1.2	Общо			158 000 000,00

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	01. Безвъзмездни средства	6 841 492,00
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	02. Подпомагане чрез финансови инструменти: капиталови и квазикапиталови средства	13 282 736,00
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	8 359 932,00
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	05. Подпомагане чрез финансови инструменти: безвъзмездни средства в рамките на финансов инструмент	4 562 015,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	01. Безвъзмездни средства	35 917 830,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	02. Подпомагане чрез финансови инструменти: капиталови и квазикапиталови средства	39 848 210,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	30 939 729,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	05. Подпомагане чрез финансови инструменти: безвъзмездни средства в рамките на финансов инструмент	18 248 056,00
1	RSO1.2	Общо			158 000 000,00

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	33. Друг подходи — Без целеви територии	33 046 175,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	33. Друг подходи — Без целеви територии	124 953 825,00
1	RSO1.2	Общо			158 000 000,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	33 046 175,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	124 953 825,00
1	RSO1.2	Общо			158 000 000,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.3. Засилване на устойчивия растеж и конкурентоспособността на МСП и създаване на работни места в МСП, включително чрез продуктивни инвестиции (ЕФРР)

2.1.1.1.1. Интервенции на фондове

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точки i), iii), iv), v), vi) и vii) от РОР

Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+:

По тази специфична цел са предвидени за изпълнение следните индикативни групи дейности:

- Подкрепа за производствени инвестиции в предприятията съгласно регионалния потенциал за развитие: подкрепа за семейни предприятия, предприятия от творческите индустрии и занаятите.
- Насърчаване на предприемаческата активност чрез дялови финансови инструменти – подкрепа за създаване на нови и развитие на съществуващи предприятия.
- Подкрепа за развитие на предприемаческата екосистема, насърчаване на интернационализацията и привличане на чуждестранни инвестиции, което да бъде постигнато чрез:

-предоставяне на комплексни услуги в подкрепа на МСП: консултации, обучения и информация за разработване на бизнес планове, определяне на стойност на продукти, достъп до пазари и финансиране, финансови инструменти и др. в полза на МСП на принципа „обслужване на едно гише“;

-подкрепа за участието на български МСП в промоционални дейности в страната и в чужбина, вкл. свързване на български предприятия с чуждестранни партньори за подобряване на експортния им потенциал;

-реализиране на дейности по осъществяване на проактивенивестиционен маркетинг, осигуряване на механизми за предоставяне на услуги на потенциални инвеститори; организиране и провеждане на събития/прояви в чужбина с цел привличане на инвеститори;

- подкрепа за участие на предприятията в различни европейски международни мрежи;

- Подкрепа за реализиране на жизнеспособни инвестиции, насочени към растеж и конкурентоспособност на МСП, установени на територията на индустриални паркове или във функционална близост около тях (подкрепата ще бъде реализирана чрез дългови инструменти за МСП в рамките на подхода ИТИ).

Подкрепата с безвъзмездни средства по отношение на МСП ще бъде организирана приоритетно:

- Съгласно националните приоритетни икономически дейности, идентифицирани и изведени в НСМСП 2021-2027;
- Съгласно потребностите и потенциала за специализация във всяка отделна област на ниво NUTS 3, идентифицирани в НСМСП 2021-2027.

При осъществяването на индикативните дейности е предвидено да се прилагат следните водещи принципи:

- предоставянето на финансиране да се осъществява в съответствие с процедурите, установени в националното законодателство и вътрешните такива на Управляващия орган;
- координация и синергия – взаимно допълване и координиране между мерките, финансирани по програмите при споделено управление, Националния план за възстановяване и устойчивост, хоризонталните програми и другите инструменти на Съюза чрез сътрудничество и ефективен информационен поток между участващите в изпълнението и ефективна система за управление и контрол на изпълнението с цел постигане на максимален синергичен ефект и недопускане на двойно финансиране съгласно приложимото законодателство;
- финансиране, основано на нуждите – избраните операции следва да отговарят на основните предизвикателства пред бизнеса/икономиката, които са идентифицирани в Споразумението за партньорство, Стратегията на ПКПП 2021 – 2027 и приложимите стратегически документи на национално ниво;
- отчитане на регионалните дисбаланси и развитие на потенциала на съответния регион;
- ефективност и ефикасност на интервенциите – при подготовката и дизайна на съответните дейности/мерки ще се прилага механизъм на изпълнение, който да осигури логическа обвързаност между цели, вложени ресурси, предвидени дейности, индикатори за продукт и очаквани резултати и индикатори за резултат/ефект от помощта, като например подхода „теория на промяната“ (theory of change);
- постоянен стремеж към намаляване на административната тежест спрямо кандидатите/бенефициентите чрез залагане на гъвкави и максимално облекчени изисквания при кандидатстване и последващо изпълнение на проектите;
- стремеж към ускоряване на процеса по предоставяне, отчитане и верификация на помощта;
- при дизайна на интервенциите ще се търси възможност за обявяване на процедури за предоставяне на БФП с няколко крайни срока за периода на изпълнение на програмата с цел постигане на предвидимост и прозрачност на предоставяната подкрепа;
- извършване на оценка на изпълнението и оценка на въздействието (performance and impact evaluations) и прилагане на резултатите и научените уроци в програмния цикъл;
- принцип на партньорство и прозрачност – съгласуване на критериите за подбор на операции с Комитета за наблюдение на програмата; провеждане на обществени обсъждания на процедурите с безвъзмездни средства преди официалното им обявяване; изготвяне на прозрачни и обективни критерии за подбор на проекти;
- принцип на равните възможности – насърчаване на равните възможности за всички, включително възможностите за достъп за хора с увреждания чрез интегрирането на принципа на недискриминация;

Предвидените за изпълнение дейности са съобразени с принципа за ненанасяне на значителни вреди („do no significant harm” /DNSH/ principle) по смисъла на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година като предвид тяхната същност не се очаква същите да оказват съществено негативно влияние върху околната среда.

Синергия и допълняемост

План за възстановяване и устойчивост

По линия на Програма за икономическа трансформация на ПВУ е предвиден специален фонд „Растеж и иновации“, основната цел на който е свързана с предоставяне на финансиране чрез финансови инструменти (дялови и дългови инструменти) и безвъзмездна финансова помощ за технологична модернизация на предприятията в посока подобряване на конкурентоспособността им и създаване на потенциал за запазване на съществуващи и навлизане на нови пазари (регионални, национален, международни).

По линия на ИнвестЕС е предвидена последваща подкрепа за предприятията в средносрочен план под формата на финансов инструмент, който да задържи и надгради резултатите, постигнати в рамките на ОПИК и да допълни подкрепата чрез финансови инструменти, планирани по настоящата специфична цел и тези, заложи по линия на фонд „Растеж и иновации“ на ПВУ.

ПВУ допълва също така мерките по линия на ПКИП, свързани с развитие на бизнес средата и привличане на инвеститори, чрез реализиране на реформаторско усилие по линия на Закона за индустриалните паркове. Проектът по ПВУ надгражда и мерките в областта на индустриалните паркове, планирани чрез подхода ИТИ, чрез предвидените в него комплексни действия за създаване/развитие на индустриални паркове и зони с потенциал да привличат стратегически инвеститори (anchor investors), както и чрез набор от мерки/стимули, насочени към самите стратегически инвеститори с цел тяхното задържане. Доколкото мерките по настоящата специфична цел са ориентирани към подкрепа за растеж и конкурентоспособност на предприятия, установени на територията или във функционална близост около индустриални паркове с регионално значение, двата подхода се допълват взаимно в усилията за изграждане на една добре развита екосистема.

Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 (ПРР)

Важна роля в процеса по изграждане и развитие на регионалната екосистема играе и ПРР 2021-2027 доколкото същата е част от програмите, които имат отношение към подкрепата за изграждане и развитие на индустриални паркове чрез подхода ИТИ. В рамките на този подход ПРР ще предоставя подкрепа за изграждане/доразвиване на инфраструктурата на индустриалните паркове, вкл. базисна производствена такава, необходима за функционирането на един индустриален парк и за привличането на потенциални ползватели на тази инфраструктура.

Програмата за развитие на човешките ресурси 2021-2027 (ПРЧР)

Както ПРЧР, така и ПКИП имат мерки в областта на предприемачеството. Основните направления на подкрепа от страна на ПРЧР са насочени към приобщаващо предприемачество, социално предприемачество, предприемачество с акцент създаване на работни места.

Подкрепата, предвидена по линия на ПКИП за насърчаване на предприемаческата активност ще се осъществява чрез дялови финансови инструменти (ускоряване, начален капитал и рисков капитал) за инвестиции в стартиращи предприятия. ПРЧР ще развива предприемаческата активност чрез подкрепа за физически лица за стартиране на бизнес, наемане на лица от стартиращи предприятия и др. Подкрепата ще се осъществява чрез безвъзмездни средства.

И двете програми имат предвидени мерки, свързани с предоставяне на консултации, обучения и други типове услуги в подкрепа на бизнес активността, които взаимно се допълват. ПРЧР е насочена основно към по-уязвимите и със социална насоченост икономически дейности, както и към отделни физически лица с цел подпомагане стартиране на собствен бизнес с фокус развитие на човешкия капитал.

Други програми

Програмите за трансгранично сътрудничество предвиждат изпълнението на т.нар. „меки“ мерки в областта на повишаване конкурентоспособността на местната икономика, предприемачеството и технологичната модернизация, с което допълват интервенциите, предвидени по настоящата специфична цел.

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:

Основната целева група по тази специфична цел са МСП, браншови/работодателски организации, институции, агенции и организации в подкрепа на бизнеса и подобряване на бизнес средата.

Дружества със средна пазарна капитализация и малки дружества със средна пазарна капитализация са допустими за подкрепа само с финансови инструменти.

Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+

При изпълнението на дейностите, които са залегнали в рамките на тази специфична цел ще се прилагат принципите на равенство, приобщаване и недискриминация. Ще се гарантира и съблюдаване на принципите, заложи в Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) съгласно Насоките за прилагането им, които ще бъдат изготвени в хода на подготовката на програмите за периода 2021-2027.

Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР

Информация за начина на прилагане на подхода ИТИ, в т.ч. съответствието им с изискванията на РОР, е представена в раздел 1. В допълнение подробно описание е включено в Програмата за развитие на регионите 2021-2027 г. В съответствие с решението на национално ниво, средствата от ПКИП за прилагането на подхода ИТИ са в размер на 8.32% от разпределените към програмата средства от ЕФРР. ИТИ ще се прилага във всеки от шестте района от ниво 2.

Създаването на индустриалните паркове на регионален принцип ги прави подходящи за прилагане на подхода ИТИ – интегрирани концепции, които ще бъдат изготвяни и изпълнявани в партньорство между различни местни заинтересовани страни с оглед постигане на максимален ефект

върху съответната територия.

Подобен вид подкрепа за предприятията в рамките на идустириалните паркове ще бъде предпоставка за:

- създаване на подходяща среда за разработване на продукти с висока добавена стойност от страна на предприятията в областите на интелигентна специализация;
- осигуряване на възможност за привличане на StartUp компании и/или за разширение на предприятия в сектори с висока добавена стойност;
- осигуряване на възможност за клъстеризиране на бизнеса чрез концентриране в индустриалните паркове на дейността на различни и/или взаимосвързани производства в една локация;

Развитие на местната икономика съобразно местните нужди и потенциал за развитие.

Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от POP

Предвидените интервенции допринасят за междурегионалното и транснационално сътрудничество посредством подкрепа за насърчаване на предприемаческата активност и участие на български МСП в промоционални дейности в чужбина, вкл. свързване на български предприятия с чуждестранни партньори за подобряване на експортния им потенциал. ПКИП е хоризонтална програма и действия на територията на цялата страна, което допринася за постигане на целите, заложи в Приоритет 8 „Конкурентоспособност на предприятията“ на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) за периода 2021-2027.

Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от POP

Предложените финансови инструменти се основават на опита от програмите ОПРКБИ, ОПИК, ОПИМСП, вкл. рециклирания ресурс от Инициативата JEREMIE.

Ще се търси продължаваща подкрепа за развитие на капиталовия пазар с оглед преодоляване на опортюнистичния характер и нестабилност при предлагането на рисков и частен капитал. Ще се предоставят инвестиции за предприятия във всички етапи на развитието им в зависимост от потенциала им за растеж и съобразно нуждите на пазара и недостига на финансиране. Планирано е изпълнението на дялови и квази-дялови инструменти – фондове за ранните етапи на развитие и фонд/ове за рисков капитал и растеж, с фокус вкл. върху бързоразвиващите се предприятия.

Предвидената подкрепа за растеж и конкурентоспособност на МСП в рамките на нови/съществуващи индустриални паркове ще се изпълнява чрез

дългови инструменти. Подкрепата ще е насочена към жизнеспособни инвестиции в предприятия, в парковете или във функционална близост до тях, в съответствие със Стратегията за териториално развитие на района.

В рамките на Приоритет 1 финансовите инструменти по СЦЗ може да бъдат комбинирани с финансовите инструменти по СЦ1.

2.1.1.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от РОР и член 8 от Регламента за ЕФРР и за КФ

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	36,00	835,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	36,00	71,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	0,00	50,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	RCO04	Предприятия с нефинансово подпомагане	предприятия	0,00	714,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	RCO05	Подпомагани нови предприятия	предприятия	0,00	18,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	RCO103	Подпомагани предприятия с висок растеж	предприятия	0,00	3,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	264,00	5 892,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	264,00	529,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	0,00	68,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO04	Предприятия с нефинансово подпомагане	предприятия	0,00	5 295,00

1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO05	Подпомагани нови предприятия	предприятия	0,00	19,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO103	Подпомагани предприятия с висок растеж	предприятия	0,00	3,00

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP

Таблица 3: Показатели за резултатите

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Базова линия или референтна стойност	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните	Коментари
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2021	13 732 853,00	ИСУН	
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	RCR19	Предприятия с по-голям оборот	предприятия	0,00	2021	50,00	ИСУН	
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2021	68 648 169,00	ИСУН	
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR19	Предприятия с по-голям оборот	предприятия	0,00	2021	371,00	ИСУН	

2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от POP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	021. Стопанско развитие и интернационализация на МСП, включително производствени инвестиции	45 650 000,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	022. Подпомагане за големи предприятия чрез финансови инструменти, включително производствени инвестиции	4 850 000,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	024. Специализирани услуги на МСП и групи от МСП (включително услуги за управление, маркетинг и проектиране)	4 540 000,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	021. Стопанско развитие и интернационализация на МСП, включително производствени инвестиции	104 850 000,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	022. Подпомагане за големи предприятия чрез финансови инструменти, включително производствени инвестиции	9 650 000,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	024. Специализирани услуги на МСП и групи от МСП (включително услуги за управление, маркетинг и проектиране)	35 460 000,00
1	RSO1.3	Общо			205 000 000,00

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	01. Безвъзмездни средства	9 540 000,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	02. Подпомагане чрез финансови инструменти: капиталови и квазикапиталови средства	42 500 000,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	03. Подпомагане чрез финансови инструменти: заем	2 763 158,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	236 842,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	01. Безвъзмездни средства	80 460 000,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	02. Подпомагане чрез финансови инструменти: капиталови и квазикапиталови средства	42 500 000,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Подпомагане чрез финансови инструменти: заем	24 868 421,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	2 131 579,00
1	RSO1.3	Общо			205 000 000,00

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	08. ИТИ — Други видове целеви територии	3 000 000,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	33. Друг подходи — Без целеви територии	52 040 000,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	08. ИТИ — Други видове целеви територии	27 000 000,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	33. Друг подходи — Без целеви територии	122 960 000,00
1	RSO1.3	Общо			205 000 000,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	55 040 000,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	149 960 000,00
1	RSO1.3	Общо			205 000 000,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

2.1.1. Приоритет: 2. Кръгова икономика

2.1.1.1. Специфична цел: RSO2.1. Насърчаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове (ЕФРР)

2.1.1.1.1. Интервенции на фондове

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точки i), iii), iv), v), vi) и vii) от POP

Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+:

По тази специфична цел са предвидени за изпълнение следните индикативни групи дейности:

- Дейности, насочени към изпълнение на мерки за енергийна ефективност в предприятията въз основа на препоръки от енергиен одит (обследване за енергийна ефективност);
- Въвеждане и сертифициране на системи за енергиен мениджмънт;
- Въвеждане на системи за мониторинг и контрол на енергопотреблението;
- Стимулиране на предприятията да използват електрическа, топлинна и охлаждаща енергия, произведена от възобновяеми източници за собствено потребление;
- Подкрепа за осигуряване на интегриран подход за фокусирано и координирано прилагане на мерки за енергийна ефективност във всички икономически сектори.

Подкрепата по тази специфична цел представлява алтернативна мярка при крайното потребление на енергия, която ще допринесе за постигане на общата кумулативна цел за енергийни спестявания за периода 2021-2030 г. и междинните цели за 2027-2029 г. съгласно Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България.

Инвестициите във възобновяеми източници от своя страна ще спомогнат за постигане на най-малко 27.09% дял на енергията от ВИ в брутно крайно потребление на енергия до 2030 г. По-конкретно мерките ще имат ефект при постигането на подделите в сектор електрическа енергия – 30.33% дял на енергията от ВИ и сектор топлинна енергия и енергия за охлаждане – 42.60% дял на енергията от ВИ.

При осъществяването на индикативните дейности е предвидено да се прилагат следните водещи принципи:

- предоставянето на финансиране да се осъществява в съответствие с процедурите, установени в националното законодателство и вътрешните такива на Управляващия орган;
- координация и синергия – взаимно допълване и координиране между мерките, финансирани по програмите при споделено управление, Националния план за възстановяване и устойчивост, хоризонталните програми и другите инструменти на Съюза чрез сътрудничество и ефективен информационен поток между участващите в изпълнението и ефективна система за управление и контрол на изпълнението с цел постигане на максимален синергичен ефект и недопускане на двойно финансиране съгласно приложимото законодателство;

- финансиране, основано на нуждите – избраните операции следва да отговарят на основните предизвикателства пред бизнеса/икономиката, които са идентифицирани в Споразумението за партньорство, Стратегията на ПКПП 2021 – 2027 и приложимите стратегически документи на национално ниво; отчитане на регионалните дисбаланси и капацитет за интелигентна специализация на съответния регион;
- извършване на оценка на изпълнението и оценка на въздействието (performance and impact evaluations) и прилагане на резултатите и научените уроци в програмния цикъл;
- стремеж към ускоряване на процеса по предоставяне, отчитане и верификация на помощта;
- принцип на равните възможности - насърчаване на равните възможности за всички, включително възможностите за достъп за хора с увреждания чрез интегрирането на принципа на недискриминация;

Предвидените за изпълнение дейности са съобразени с принципа за ненанасяне на значителни вреди („do no significant harm” /DNSH/ principle) по смисъла на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година като предвид тяхната същност не се очаква същите да оказват съществено негативно влияние върху околната среда.

Синергия и допълняемост:

План за възстановяване и устойчивост

Доколкото по линия на ПКПП са предвидени целенасочени мерки за подобряване на енергийна ефективност в предприятията, вкл. мерки за въвеждане на системи за енергиен мениджмънт и системи за мониторинг и контрол на енергопотреблението, Програмата за икономическа трансформация на ПВУ, направление „Декарбонизация“, ще осигури допълваща подкрепа в посока насърчаване на енергийната ефективност и използването на електрическа енергия от ВИ за собствено потребление, вкл. за последващото ѝ съхранение. Основната линия на допълване между двата програмни документа в тази област, особено в частта финансови инструменти е по отношение обхвата на инструментите.

Гаранционният инструмент за енергийна ефективност по ПВУ (изпълняван чрез InvestEU) е насочен към подкрепа на дългосрочния растеж на малкия бизнес в пост-пандемичната среда и прехода към нисковъглеродна икономика. Същевременно, този по ПКПП е насочен към “tailor made” интервенции на кредитния пазар с цел да адресира специфични нужди на по-изостаналите региони в страната, които остават извън обхвата на паневропейските гаранционни решения.

Подобряване на енергийната ефективност в предприятията, но само по отношение на сгради, е предвидено в рамките на Подкрепата за обновяване на сградния фонд на ПВУ.

Доколкото в областта на подобряване на енергийната ефективност и използването на ВИ са налице значителни инвестиционни нужди в различни икономически сектори прилагането на всяка една от посочените типове интервенции в тяхната цялост ще позволи да бъде използван целия спектър от налични мерки като, според своите нужди, всяко предприятие ще може да прецени кои мерки и в каква комбинация да приложи.

Други програми

Предвидените интервенции в програмите за трансгранично сътрудничество за периода 2021-2027 г. допълват интервенциите по тази специфична цел на ПКПП по отношение на повишаване на ресурсната ефективност на икономиката, внедряване на технологични решения за намаляване на

потреблението на енергия в промишлените процеси и мерки за енергийна ефективност на сградния фонд, собственост на предприятията, както и по отношение на предоставяне на подкрепа и прилагане на иновации, насочени към висока въглеродна интензивност на икономиката и намаляване на емисиите на парникови газове.

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:

Основните целеви групи по тази специфична цел са: МСП и големи предприятия с потенциал за реализиране на мерки за енергийна ефективност, Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР).

Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+

При изпълнението на дейностите, които са залежали в рамките на тази специфична цел ще се прилагат принципите на равенство, приобщаване и недискриминация. Ще се гарантира и съблюдаване на принципите, заложи в Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) съгласно Насоките за прилагането им, които ще бъдат изготвени в хода на подготовката на програмите за периода 2021-2027.

Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР

По настоящата специфична цел не се предвижда прилагане на териториални подходи.

Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР

Подкрепата за подобряване на енергийната ефективност и стимулиране използването на електрическа, топлинна и охлаждаща енергия, произведена от възобновяеми източници в предприятията на територията на цялата страна ще допринесе за постигането на целите на Приоритет 2

„Устойчива енергия“ на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) за периода 2021-2027, а именно подкрепа за постигане на националните цели за 2030 г. за енергия от възобновяеми източници, заложи в ИНПЕК и оттам на общата европейска цел от 30%. Предвидените интервенции попадат в следните дейности на Приоритет 2: Дейност 1 *По-нататъшно проучване на устойчивото използване на чиста биомаса, слънчева енергия, геотермална, хидроенергия и вятърна енергия за увеличаване на енергийната независимост и за насърчаване и подкрепа на многоцелеви трансгранични проекти за използване на ВЕИ* и Дейност 2 *Насърчаване на енергийната ефективност и използването на възобновяема енергия в сгради и отоплителни системи, включително централно отопление и охлаждане и комбинирани топлинни и електрически съоръжения.*

Предвид спецификата на подкрепяните дейности, а именно подобряване на енергийната ефективност и насърчаване използването на ВИ на ниво отделно предприятие и с оглед размера на предоставяната подкрепа и формата на финансиране, не се предвижда реализирането на съвместни проекти за сътрудничество между предприятия от различни региони.

Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР

Подкрепа по тази специфична цел ще се предоставя чрез комбинирано финансиране между дългови финансови инструменти (гаранционен и заемен) и безвъзмездна финансова помощ. Предвижда се комбинация с безвъзмездна помощ в рамките на една операция (напр. енергиен одит, системи за енергиен мениджмънт, системи за мониторинг и контрол на енергопотреблението, други инвестиции).

2.1.1.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от РОР и член 8 от Регламента за ЕФРР и за КФ

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	4,00	44,00
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	4,00	44,00
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	4,00	44,00

2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	24,00	246,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	24,00	246,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	24,00	246,00

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP

Таблица 3: Показатели за резултатите

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Базова линия или референтна стойност	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните	Коментари
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	RCR29	Очаквани емисии на парникови газове	тонове еквивалент на CO2/година	8 799 283,00	2020	8 690 020,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	SR05	Реализирани енергийни спестявания	MWh/y	0,00	2021	58 033,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR29	Очаквани емисии на парникови газове	тонове еквивалент на CO2/година	49 195 992,00	2020	48 585 111,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR05	Реализирани енергийни спестявания	MWh/y	0,00	2021	328 854,00	Подкрепени проекти	

2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от POP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Специфична	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	------------	------	------------------	-----	---------------

	цел				
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	038. Енергийна ефективност и демонстрационни проекти в МСП и спомагателни мерки	6 100 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	039. Енергийна ефективност и демонстрационни проекти в големи предприятия и спомагателни мерки	3 050 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	046. Подпомагане за субекти, които предоставят услуги, допринасящи за нисковъглеродна икономика и устойчивост спрямо изменението на климата, включително мерки за повишаване на осведомеността	400 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	048. Енергия от ВЕИ: слънчева	4 270 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	052. Други видове енергия от възобновяеми източници (включително геотермална енергия)	1 830 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	038. Енергийна ефективност и демонстрационни проекти в МСП и спомагателни мерки	37 900 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	039. Енергийна ефективност и демонстрационни проекти в големи предприятия и спомагателни мерки	18 950 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	046. Подпомагане за субекти, които предоставят услуги, допринасящи за нисковъглеродна икономика и устойчивост спрямо изменението на климата, включително мерки за повишаване на осведомеността	3 600 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	048. Енергия от ВЕИ: слънчева	26 530 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	052. Други видове енергия от възобновяеми източници (включително геотермална енергия)	11 370 000,00
2	RSO2.1	Общо			114 000 000,00

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	01. Безвъзмездни средства	400 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	03. Подпомагане чрез финансови инструменти: заем	5 625 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	5 625 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	05. Подпомагане чрез финансови инструменти: безвъзмездни средства в рамките на финансов инструмент	4 000 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити	01. Безвъзмездни средства	3 600 000,00

			региони		
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Подпомагане чрез финансови инструменти: заем	29 375 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	29 375 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	05. Подпомагане чрез финансови инструменти: безвъзмездни средства в рамките на финансов инструмент	36 000 000,00
2	RSO2.1	Общо			114 000 000,00

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	33. Друг подходи — Без целеви територии	15 650 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	33. Друг подходи — Без целеви територии	98 350 000,00
2	RSO2.1	Общо			114 000 000,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	15 650 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	98 350 000,00
2	RSO2.1	Общо			114 000 000,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

2.1.1.1. Специфична цел: RSO2.6. Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика (ЕФРР)

2.1.1.1.1. Интервенции на фондове

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точки i), iii), iv), v), vi) и vii) от POP

Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+:

По тази специфична цел са предвидени за изпълнение индикативни групи дейности в областта на проектирането на продуктите, производствените процеси и управлението на отпадъци, както следва:

- По-ефективно използване в производството на природните ресурси, вкл. вода, в т.ч. намаляване на използването на първични суровини или увеличаване на използването на странични продукти и вторични суровини;
- Увеличаване на трайността, възможностите за поправка, модернизиране или повторна употреба на продуктите;
- Подобряване на възможностите за рециклиране на продуктите, вкл. рециклирането на отделните материали, съдържащи се в продуктите, наред с другото чрез заместване или намалена употреба на продукти и материали, които не подлежат на рециклиране;
- Намаляване на съдържанието на опасни вещества в материалите и продуктите през целия им жизнен цикъл, включително чрез заместване на тези вещества с по-безопасни алтернативи;
- Удължаване използването на продуктите, включително чрез повторно използване, проектиране за дълготрайност, промяна на предназначението, разглобяване, преработване, модернизиране и ремонт, и споделянето на продукти;
- Подкрепа за подобряване управлението на отпадъците в предприятията, в т.ч. предотвратяване и намаляване на генерирането на отпадъци, подготовка за повторна употреба, рециклиране. Ще се предоставя подкрепа за модернизиране на технологиите по пречистване и намаляване на замърсяването от производствени отпадъчни води;
- Подкрепа за създаване на партньорства между предприятия за постигане на промишлена симбиоза – споделяне на ресурси, услуги, вторични продукти, създаване на връзка между производства, при която отпадъците от едното представляват суровина за другото. Ще се насърчава промишлената симбиоза между предприятия по веригите на стойността;
- Стимулиране на предприятията да използват електрическа, топлинна и охлаждаща енергия, произведена от възобновяеми източници за собствено потребление;
- Създаване на браншови платформи (например по материални потоци: пластмаси, дърво, стъкло и т.н.) за обмяна на добри практики.

Фокус при изпълнение на мерките ще бъде подкрепата за внедряване на цифрови технологии и разработване и внедряване на иновации в областта на кръговата икономика съгласно тематична област “Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика” на ИСИС 2021-2027 – разработването и въвеждането на иновативни продукти, процеси и бизнес модели, ориентирани към трайно намаляване на ресурсната интензивност в промишлеността.

Приоритет ще се дава на предприятия, осъществяващи дейности, които са част от Стратегическите вериги на стойността на ЕС (Strategic Value chains): Чисти, свързани и автономни превозни средства; Индустрия с ниски емисии на CO₂; Водородни технологии и системи.

Подкрепа, свързана с използването на енергията от възобновяеми източници за собствено потребление е предвидена като допълваща спрямо мерките, свързани с кръгова и ресурсоефективна икономика.

Предвижда се също подкрепа за технологично развитие, иновации и ресурсна ефективност за предприятията за предварително третиране на отпадъци, като част от сектора на рециклирането. Мерките не включват подпомагане на предприятия за изгаряне и/или друго оползотворяване на отпадъци с производство на енергия.

При осъществяването на индикативните дейности е предвидено да се прилагат следните водещи принципи:

- предоставянето на финансиране да се осъществява в съответствие с процедурите, установени в националното законодателство и вътрешните такива на УО;
- координация и синергия – взаимно допълване и координиране между мерките, финансирани по програмите при споделено управление, Националния план за възстановяване и устойчивост, хоризонталните програми и другите инструменти на Съюза чрез сътрудничество и ефективен информационен поток между участващите в изпълнението и ефективна система за управление и контрол на изпълнението с цел постигане на максимален синергичен ефект и недопускане на двойно финансиране съгласно приложимото законодателство;
- финансиране, основано на нуждите – избраните операции следва да отговарят на основните предизвикателства пред бизнеса/икономиката, които са идентифицирани в СП, Стратегията на ПКИП и приложимите стратегически документи на национално ниво;
- ефективност и ефикасност на интервенциите – при подготовката и дизайна на съответните дейности/мерки ще се прилага механизъм на изпълнение, който да осигури логическа обвързаност между цели на програмата, вложени ресурси, предвидени дейности, индикатори за продукт и очаквани резултати и индикатори за резултат/ефект от помощта, като например подхода „теория на промяната“ (theory of change);
- постоянен стремеж към намаляване на административната тежест спрямо кандидатите/бенефициентите чрез залагане на гъвкави и максимално облекчени изисквания при кандидатстване и последващо изпълнение на проектите;
- стремеж към ускоряване на процеса по предоставяне, отчитане и верификация на помощта;
- при дизайна на интервенциите ще се търси възможност за обявяване на процедури за предоставяне на БФП с няколко крайни срока с цел постигане на предвидимост и прозрачност на предоставяната подкрепа;
- прилагане на нов механизъм на оценка при процедурите с безвъзмездни средства, където е подходящо, включващ използването на външна експертиза, включително международна, при оценката на проектите;
- извършване на оценка на изпълнението и оценка на въздействието (performance and impact evaluations) и прилагане на получените резултати и научени уроци в програмния цикъл;

- принцип на партньорство и прозрачност – съгласуване на критериите за подбор на операции с Комитета за наблюдение на програмата; провеждане на обществени обсъждания на процедурите с безвъзмездни средства преди официалното им обявяване; изготвяне на прозрачни и обективни критерии за подбор на проекти;
- принцип на равните възможности – насърчаване на равните възможности за всички, включително възможностите за достъп за хора с увреждания чрез интегрирането на принципа на недискриминация;

Предвидените за изпълнение дейности са съобразени с принципа за ненанасяне на значителни вреди („do no significant harm” /DNSH/ principle) по смисъла на Регламент (ЕС) 2020/852, като предвид тяхната същност не се очаква същите да оказват съществено негативно влияние върху околната среда.

Синергия и допълняемост:

План за възстановяване и устойчивост

В ПВУ в рамките на Програмата за икономическа трансформация (фонд „Зелен преход и кръгова икономика“, направление „Преход към кръгова икономика“) са предвидени мерки, свързани с подкрепа за оптимизация и внедряване на екологични решения и технологии по отношение на МСП и големи предприятия, осъществяващи икономически дейности в сектор С „Преработваща промишленост“, както и партньорства между тях за целите на постигане на промишлена симбиоза. Доколкото нуждите от инвестиции за по-безболезнен и плавен преход към кръгова и ниско въглеродна икономика надхвърлят средствата по Програмата за икономическа трансформация, ПКИП ще продължи подкрепата за предприятията в областта на проектирането на продуктите, производствените процеси и управлението на отпадъци, като разшири обхвата и включи предприятия от различни сектори на икономиката. Подкрепа по ПКИП ще се предоставя под формата на безвъзмездна помощ и финансови инструменти, като предприятията, получили безвъзмездна помощ по посоченото направление на ПВУ, ще могат да се възползват от подкрепа по ПКИП единствено чрез финансови инструменти.

Програма Околна среда 2021-2027 (ПОС)

Синергичен ефект на мерките в областта на кръгова икономика, но от гледна точка управление на отпадъците, ще се постигне чрез осигуряване на допълняемост с подкрепата по линия на ПОС.

ПОС осигурява подкрепа за мерки за третиране на отпадъци, които се отчитат за постигане на българските национални цели в областта съгласно европейското и националното законодателство, и които попадат в приложното поле на Закона за управление на отпадъците: битови, строителни и производствени отпадъци (които не са генерирани и рециклирани на ниво отделно предприятие). Посоченото включва и подкрепа за мерки за увеличаване на капацитета за рециклиране на отпадъци за предприятия, чиято икономическа дейност е свързана с рециклиране на отпадъци.

Допълващата подкрепа по линия на ПКИП е осигурена за предприятията, занимаващи се с предварително третиране на отпадъци.

Други програми

Мерките по настоящата специфична цел на ПКИП се допълват с мерките по Програма Интеррег NEXT Черноморски басейн, насочени към опазването на околната среда, защитата и възстановяването на екосистемата и биоразнообразието, вкл. чрез подкрепа на действия за намаляване на замърсителите и на отпадъците, събиране и рециклиране на морските и речните отпадъци, както и инвестиране в зелена инфраструктура.

Мерките в областта на кръговата икономика по програмите за трансгранично сътрудничество 2021-2027 доколкото обхващат гранични региони и

малки по размер проекти допълват мерките по ПКИП. Дейностите по ТГС програмите включват технологични инвестиции, разработване на кръгови бизнес модели/решения за МСП, нови бизнес модели, основани на наемане и споделяне на стоки и услуги, бизнес модели за насърчаване на създаването на тясна регионална верига за създаване на стойност и др.

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:

Основните целеви групи по тази специфична цел са: МСП от всички сектори на икономиката, дружества със средна пазарна капитализация и малки дружества със средна пазарна капитализация, както и предприятия, които извършват дейности с отпадъци (предварително третиране).

Предприятия за предварително третиране на отпадъци са допустими за безвъзмездни средства, в случай че предприятието не получава продуктови такси по Закона за управление на отпадъците.

Дружества със средна пазарна капитализация и малки дружества със средна пазарна капитализация ще могат да бъдат подкрепяни единствено с финансов инструмент.

Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+

При изпълнението на дейностите, които са залегнали в рамките на тази специфична цел ще се прилагат принципите на равенство, приобщаване и недискриминация. Ще се гарантира и съблюдаване на принципите, заложи в Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) съгласно Насоките за прилагането им, които ще бъдат изготвени в хода на подготовката на програмите за периода 2021-2027.

Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР

Информация за начина на прилагане на двата териториални подхода, в т.ч. съответствието им с изискванията на РОР, е представена в раздел 1. Подробно описание е включено и в двете водещи програми - Програмата за развитие на регионите 21-27 относно ИТИ и СПРЗСР 2023-2027 за ВОМР, а така също и в Споразумението за партньорство. В съответствие с решението на национално ниво, средствата от ПКИП за прилагането им са в размер на 10.32% от ЕФРР.

Прилагане на подхода ИТИ

Индустриалните паркове представляват благоприятна среда за развитие на екологични и екологосъобразни производства. Създаването на индустриалните паркове на регионален принцип ги прави подходящи за прилагане на подхода ИТИ – интегрирани концепции, които ще бъдат изготвяни и изпълнявани в партньорство между различни местни заинтересовани страни с оглед постигане на максимален ефект върху съответната територия.

В тази връзка по настоящата специфична цел е предвидена подкрепа за предприятията в рамките на индустриални паркове чрез подхода ИТИ в посока насърчаване развитието на производства в областта на чистите технологии, кръговата и нисковъглеродната икономика.

Подобен вид подкрепа за предприятията в рамките на индустриалните паркове ще бъде предпоставка за:

- насърчаване на промишлена симбиоза;
- развитие на екологосъобразни модели на производство, дейности с нулеви емисии и ресурснезависими такива, които да служат като добра практика и нови бизнес модели в областта на кръговата икономика;
- Развитие на местната икономика съобразно местните нужди и потенциал.

Прилагане на подхода BOMP

Подкрепа за инвестиции в предприятията с цел подобряване на ресурсната ефективност са планирани и чрез подхода BOMP. Проектите ще се реализират въз основа на интегрирани стратегии за местно развитие, които ще се изготвят и изпълняват в партньорство между различни местни заинтересовани страни с оглед постигане на максимален ефект върху съответната територия. Доколкото в областта на ресурсната ефективност е налице значителен потенциал за подобряване дейността на предприятията, чрез подобен вид проекти в рамките на подхода BOMP ще се създадат условия за въвеждане на местно ниво на устойчиви и адаптирани към новите тенденции на развитие на икономиката производства. Посоченото е предпоставка за развитие, растеж и генериране на заетост сред местните общности.

Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от POP

Мерките за подкрепа на предприятията в областта на по-ефективното използване в производството на природните ресурси, в т.ч. и вода, намаляване на съдържанието на опасни вещества в материалите и продуктите, подобряване управлението на отпадъците, използването на енергия от възобновяеми източници и създаването на браншови платформи за обмяна на добри практики ще допринесат за постигане на целите за устойчива енергия, подобряване качеството на водата и развитие на конкурентоспособни МСП, залегнали в Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) за периода 2021-2027. Програмата възнамерява да насърчи междурегионалното сътрудничество и обмяна на добри практики между бенефициентите от гранични региони.

Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от POP

Планирано е използването на дългови финансови инструменти (гаранционен и заемен) за ресурсна ефективност в предприятията в комбинация с безвъзмездна финансова помощ в една операция. Безвъзмездна финансова помощ ще се предоставя за подготовка инвестиционния проект, както и за самата инвестиция. Допустими дейности са всички посочени в поле „Свързани видове действия“. При подкрепа чрез финансов инструмент няма да се залага изискване проектът да представлява иновация. Независимо от това, за иновационни проекти остава отворена възможността, без да е задължителна, за комбинация между финансовите инструменти и безвъзмездната помощ в рамките на две отделни операции.

2.1.1.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP и член 8 от Регламента за ЕФРР и за КФ

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	19,00	93,00
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	22,00	143,00
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	5,00	45,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	63,00	604,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	38,00	888,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	25,00	252,00

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP

Таблица 3: Показатели за резултатите

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Базова линия или референтна стойност	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните	Коментари
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2021	64 918 443,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	SR06	Предприятия, участващи в промишлена симбиоза	Предприятия	0,00	2021	4,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	SR07	МСП, въвели продуктова или процесова иновация в област "Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика" на ИСИС	Предприятия	0,00	2021	40,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	SR08	МСП предприели мерки за ресурсна ефективност	предприятия	0,00	2021	83,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	SR09	МСП предприели мерки за подобряване управлението на отпадъците	предприятия	0,00	2021	62,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2021	426 263 505,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR06	Предприятия, участващи в промишлена симбиоза	Предприятия	0,00	2021	28,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR07	МСП, въвели продуктова или процесова иновация в област "Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика" на ИСИС	Предприятия	0,00	2021	308,00	Подкрепени проекти	

2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR08	МСП предприели мерки за ресурсна ефективност	предприятия	0,00	2021	500,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR09	МСП предприели мерки за подобряване управлението на отпадъците	предприятия	0,00	2021	438,00	Подкрепени проекти	

2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от POP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	048. Енергия от ВЕИ: слънчева	3 480 000,00
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	069. Управление на търговски и промишлени отпадъци: превантивни мерки, мерки за минимизиране, за сортиране, за повторно използване и за рециклиране	18 370 575,00
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	075. Подкрепа за благоприятни за околната среда производствени процеси и ефективно използване на ресурсите в МСП	21 480 577,00
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	076. Подпомагане за екологосъобразни производствени процеси и ефективно използване на ресурсите в големи предприятия	2 400 000,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	048. Енергия от ВЕИ: слънчева	19 720 000,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	069. Управление на търговски и промишлени отпадъци: превантивни мерки, мерки за минимизиране, за сортиране, за повторно използване и за рециклиране	142 274 425,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	075. Подкрепа за благоприятни за околната среда производствени процеси и ефективно използване на ресурсите в МСП	154 564 423,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	076. Подпомагане за екологосъобразни производствени процеси и ефективно използване на ресурсите в големи предприятия	13 600 000,00
2	RSO2.6	Общо			375 890 000,00

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	01. Безвъзмездни средства	26 531 152,00
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	03. Подпомагане чрез финансови инструменти: заем	4 500 000,00
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	7 500 000,00
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	05. Подпомагане чрез финансови инструменти: безвъзмездни средства в рамките на финансов инструмент	7 200 000,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	01. Безвъзмездни средства	221 358 848,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Подпомагане чрез финансови инструменти: заем	25 500 000,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	42 500 000,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	05. Подпомагане чрез финансови инструменти: безвъзмездни средства в рамките на финансов инструмент	40 800 000,00
2	RSO2.6	Общо			375 890 000,00

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	08. ИТИ — Други видове целеви територии	6 906 600,00
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	16. Водено от общностите местно развитие — Други видове целеви територии	1 190 660,00
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	33. Друг подходи — Без целеви територии	37 633 892,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	08. ИТИ — Други видове целеви територии	62 159 400,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	16. Водено от общностите местно развитие — Други видове целеви територии	10 715 940,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	33. Друг подходи — Без целеви територии	257 283 508,00
2	RSO2.6	Общо			375 890 000,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	45 731 152,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	330 158 848,00
2	RSO2.6	Общо			375 890 000,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

2.2. Приоритети за техническа помощ

2.2.1. Приоритет за техническа помощ съгласно член 36, параграф 4 от РОР: 3. Техническа помощ

Позоваване: член 22, параграф 3, буква д) от РОР

2.2.1.1. Интервенция на фондовете

Съответните видове действия — член 22, параграф 3, буква д), точка i) от РОР

За успешното изпълнение на ПКИП ще се използва натрупания опит и експертиза през предходните два програмни периода. Приоритет Техническа помощ ще подпомага всички действия на УО на ПКИП, необходими за ефективното, ефикасното и целесъобразното изпълнение на заложените цели и индикатори, като се прилагат адекватни и своевременни действия в следните основни направления:

1. Повишаване ефективността на УО на ПКИП

В ГДЕФК, в качеството ѝ на УО, е създадена устойчива система за управление и контрол на средствата от ЕС, в съответствие с всички изисквания на регламентите на Съвета и на ЕК. Базирайки се на натрупания опит и добрите практики и подходи в програмирането, изпълнението, мониторинга, контрола и оценката на програмата ще се постигне по-добро административно управление, което от своя страна ще рефлектира върху развитието на включените в програмата политики. Предвидените по ТП инвестиции ще продължат да осигуряват адекватни системи, добра работна среда и експертен и мотивиран човешки ресурс, като по този начин ще се постигне по-голяма ефективност и ефикасност в усвояването на средствата от ЕС, както и качествено управление на програмата. Ще се подкрепят анализи, проучвания и изследвания на възможността за прилагането на иновативни подходи в управлението и изпълнението на програма. Ще се подкрепят дейности по укрепване на административния капацитет за постигане на високи нива на управление и контрол на ПКИП. Ще се насърчава прилагането на Пактове за почтеност при планирането, възлагането и изпълнението на договори за обществени поръчки от висок обществен интерес и със значителен корупционен риск с цел осигуряване на доброто финансово управление на средствата от програмата.

Допълнително, за целите на подобряване на екипната работа в УО през новия програмен период, следва да се предвиди цялостен процес по повишаване на културата за работа в екип; управление на конфликтни ситуации; умения за работа в стресови ситуации; управление на времето, вътрешна комуникация, непрекъснато развитие и др.

Целта на приоритета за техническа помощ е да се подкрепи повишаването на капацитета на УО чрез прилагането на принципите на добро управление и подход, базиран на добри практики и натрупан опит от предходните програмни периоди както от УО, така и от страните-членки на ЕС в областта на програмирането, изпълнението, мониторинга, контрола и оценката на програма.

Търсен резултат: осъществяване на безпрепятствено изпълнение, наблюдение, оценка и контрол на програмата, осигурявайки високо ниво на усвояване на средствата от фондовете от ЕС.

2. Подобряване на капацитета на бенефициентите на ПКИП

Съществува целенасочена стратегия за подобряване комуникацията с бенефициентите на програмата, като са заложили и допълнителни мерки за информираност и публичност на бенефициентите и заинтересованите страни. Предвидено е средствата от ТП да продължат да се използват за

повишаване на капацитета на бенефициентите за участие в програмата, както чрез подготовката на качествени проектни предложения, така и чрез добро управление на изпълняваните от тях проекти. Ще продължат и дейности за повишаване на информационната осведоменост на целевите групи и бенефициентите по отношение на инвестициите от ЕС и ПКИП. Общият извод, който се налага от извършени вътрешни анализи е, че провежданите информационни кампании имат ефект и закономерно спомагат за повишаване на осведомеността на обществеността, особено когато са съпътствани с реални резултати и ефекти от изпълнението на програмата.

Целта на приоритета е да подкрепи подобряването на капацитета на бенефициентите за подготовка и изпълнение на проекти, които да съответстват в най-голяма степен на приоритетите, целите и изискванията на програмата.

Търсен резултат:

- подобро качество на проектните предложения, което предполага съкращаване на сроковете за извършване на оценката им;
- подобрен процес на изпълнение на проектите по програмата, което предполага по-добро и ефикасно усвояване на средствата.

3. Осигуряване на информираност относно ПКИП

Ключови за успеха и високата ефективност на ПКИП са дейностите свързани с прозрачността и информираността на всички заинтересовани страни и обществеността като цяло.

Целта е да се поддържа високо ниво на информираност относно целите, приоритетите и възможностите за финансиране, предлагани от ПКИП, както и да се осигури публичност на резултатите от изпълнението на програмата и постигането на заложените приоритети, в частност в контекста на политиките, подкрепяни от програмата.

Търсен резултат: лесна разпознаваемост на програмата, нейните цели, приоритети и резултати.

Конкретни дейности, допринасящи за постигане на целите на приоритета:

Дейности в изпълнение на Цел 1:

- Техническа осигуреност, консултации, изследвания, анализи, проучвания и др., необходими за правилното управление, изпълнение, наблюдение, оценка и контрол на ПКИП;
- Засилване ролята на оценките като инструмент за повишаване на ефективността и ефикасността на програмата чрез изграждане на култура за оценки, обмяна на знания и сътрудничество, укрепване на капацитета за планиране и възлагане на оценки, осигуряване на данни, необходими за целите на оценките и използване на резултатите от оценките;
- Засилване на сътрудничеството между екипите, ангажирани с програмирането и тези, отговорни за управлението на риска, контрола и нередностите;
- Подкрепа на процесите на оценка и мониторинг на проекти (организация на оценителни комисии, база данни от независими експерти, притежаващи необходимите технически познания и опит, наемане на експерти, и др.), независими оценки на проекти;
- Осигуряване на подкрепа за дейностите, свързани с приключването на програмния период 2014-2020;
- Обезпечаване на работата на Комитета за наблюдение на ПКИП;

- Анализ и оценка на потребностите на служителите от УО от обучение и консултации, вкл. разработване и изпълнение на програми за обучение (наемане на експерти, организиране на обучения, учебни материали и др.) за улесняване на изпълнението на ПКИП;
- Повишаване на капацитета на служители, пряко участващи и подпомагащи планирането, управлението, изпълнението, наблюдението, оценката и контрола на ПКИП чрез осигуряване на участие в обучения, работни срещи, семинари, работни посещения, обмен на добри практики и опит и др. с конкретна насоченост по теми, актуални за изпълнението на ПКИП;
- Оказване на подкрепа с цел засилване на контакта с бенефициентите както от гледна точка осигуряване на контрол, така и с цел подкрепа и консултации;
- Насърчаване на по-широкото прилагане на формите на опростени разходи, вкл. чрез трансфер на добри практики;
- Доставка и поддръжка на компютри (хардуер и софтуер, вкл. специализиран софтуер) и на офис оборудване, необходимо за управлението, изпълнението, наблюдението, оценката и контрола на ПКИП;
- Обезпечаване на командировки на служители, пряко участващи в планирането, управлението, изпълнението, наблюдението, оценката и контрола на ПКИП;
- Възнаграждения, в т.ч. осигуровки, допълнително материално стимулиране и всички други съпътстващи ги разходи съгласно националното законодателство за УО на ПКИП;
- Подкрепа за подготовка на следващия програмен период;
- Други дейности, обезпечавачи правилното управление, изпълнение, наблюдение, оценка и контрол на ПКИП.

Дейности в изпълнение на Цел 2:

- Анализ и оценка на потребностите на бенефициентите на ПКИП, вкл. потенциални;
- Разработване и изпълнение на програми за обучение на бенефициенти (наемане на експерти, организиране на обучения, учебни материали и др.), които да засилят капацитета им от гледна точка успешно изпълнение и отчитане на проектите;
- Осигуряване на подкрепа на потенциалните бенефициенти на ПКИП с цел подпомагане на процеса по кандидатстване и изготвяне на качествени проектни предложения чрез:
 - работни срещи, семинари, разяснителни кампании, обмен на добри практики и опит;
 - изготвяне на видео клипове и електронни наръчници, визуализиращи процеса по кандидатстване;
 - поддържане на електронна платформа за разяснения по програмата и отделните процедури и др.

Дейности в изпълнение на Цел 3:

- Изработване и/или поддръжка (техническа поддръжка, хостинг, домейни, добавяне на допълнителни функционалности) на интернет страница/подстраница към единен уебпортал;

- Създаване и поддържане на профил/и на програмата в избрани социални медии (напр. Facebook, Instagram);
- Медийни участия (електронни, интернет и печатни), изработване на информационни и рекламни филми, аудио/видео клипове, репортажи, банери и др., закупуване на програмно време/рекламни карета и др. контакти с пресата;
- Изработване и разпространение на печатни информационни материали и сувенири (бюлетини, брошури, постери, наръчници, издания и др.);
- Организиране на събития: конференции, изложения, семинари, информационни кампании, семинари за журналисти и др. и широко използване на препоръките на бизнеса и добрите примери за проекти;
- Оценка на въздействието от осъществяване на комуникационните дейности (социологически проучвания, анализи, кръгли маси и фокус групи, анкети, изследвания за удовлетвореност и др.);

При изпълнението на така описаните индикативни дейности, в изпълнение на целите на приоритета за ТП, ще бъдат предприети мерки за борба с измамите, съгл. изискванията, заложи в Споразумението за партньорство.

Конкретен бенефициент

- УО на ПКПП

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:

Основните целеви групи включват: служители на УО, пряко участващи и подпомагащи планирането, управлението, изпълнението, наблюдението, оценката и контрола на ПКПП; потенциални бенефициенти и бенефициенти, крайни получатели по ПКПП; потенциални финансови посредници и финансови посредници; членовете на Комитета за наблюдение; структури на МИР, имащи отношение към разработването и прилагането на политики за развитието на българските предприятия.

2.2.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква д), точка ii) от РОР

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
ЕФРР	Преход	SO01	Брой проведени информационни кампании и събития	Брой	10,00	20,00

ЕФРР	Преход	SO02	Брой на заетите лица, чийто заплати се съ-финансират по техническа помощ	Брой	37,00	37,00
ЕФРР	Преход	SO03	Брой обучени служители на УО	Брой	83,00	232,00
ЕФРР	Преход	SO04	Брой проведени обучения за служителите на УО	Брой	2,00	6,00
ЕФРР	Преход	SO05	Брой обучени бенефициенти/кандидат бенефициенти	Брой	107,00	518,00
ЕФРР	Преход	SO06	Брой проведени обучения за бенефициенти/кандидат бенефициенти	Брой	1,00	2,00
ЕФРР	Преход	SO07	Брой изготвени оценки	Брой	2,00	7,00
ЕФРР	По-слабо развити региони	SO01	Брой проведени информационни кампании и събития	Брой	10,00	20,00
ЕФРР	По-слабо развити региони	SO02	Брой на заетите лица, чийто заплати се съ-финансират по техническа помощ	Брой	179,00	179,00
ЕФРР	По-слабо развити региони	SO03	Брой обучени служители на УО	Брой	417,00	1 158,00
ЕФРР	По-слабо развити региони	SO04	Брой проведени обучения за служителите на УО	Брой	10,00	27,00
ЕФРР	По-слабо развити региони	SO05	Брой обучени бенефициенти/кандидат бенефициенти	Брой	738,00	2 720,00
ЕФРР	По-слабо развити региони	SO06	Брой проведени обучения за бенефициенти/кандидат бенефициенти	Брой	3,00	6,00
ЕФРР	По-слабо развити региони	SO07	Брой изготвени оценки	Брой	2,00	7,00

2.2.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква д), точка iv) от РОР

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
3	ЕФРР	Преход	179. Информация и комуникации	312 122,00

3	ЕФРР	Преход	180. Подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол	5 599 114,00
3	ЕФРР	Преход	181. Оценка и проучвания, събиране на данни	170 431,00
3	ЕФРР	Преход	182. Укрепване на капацитета на органите на държавите членки, бенефициерите и съответните партньори	166 666,00
3	ЕФРР	По-слабо развити региони	179. Информация и комуникации	1 560 608,00
3	ЕФРР	По-слабо развити региони	180. Подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол	27 995 572,00
3	ЕФРР	По-слабо развити региони	181. Оценка и проучвания, събиране на данни	852 153,00
3	ЕФРР	По-слабо развити региони	182. Укрепване на капацитета на органите на държавите членки, бенефициерите и съответните партньори	833 334,00
3	Общо			37 490 000,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
3	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	6 248 333,00
3	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	31 241 667,00
3	Общо			37 490 000,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

3. План за финансиране

Позоваване: член 22, параграф 3, буква ж), подточка i), ii) и iii), член 112, параграф 1, 2 и 3 и член 14 и 26 от РОР

3.1. Прехвърляния и принос (1)

Позоваване: членове 14, 26 и 27 от РОР

Изменение на програмата, свързано със	☐ принос към InvestEU
	☐ прехвърляне към инструменти с пряко или непряко управление
	☐ прехвърляне между ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд или друг фонд или фондове

1) Приложимо само за изменения на програмата в съответствие с членове 14 и 26, с изключение на допълнителни прехвърляния към ФСП в съответствие с член 27 от РОР. Прехвърлянията не засягат годишното разпределение на финансовите бюджетни кредити на равнището на МФР за дадена държава членка.

Таблица 15А: Приноси към InvestEU* (разбивка по години)

Принос от		Принос за	Разпределение по години							
Фонд	Категория регион	Компонент на InvestEU	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Общо

* За всяка нова заявка за принос в изменение на програмата се определят общите суми за всяка година по фондове и по категории региони.

Таблица 15Б: Приноси към InvestEU* (обобщение)

Фонд	Категория регион	Устойчива инфраструктура а)	Иновации и цифровизация б)	МСП в)	Социални инвестиции и умения г)	Общо д) = а) + б) + в) + г)
Общо						

* Кумулативни суми за всички приноси, направени чрез изменения на програмата през програмния период. За всяка нова заявка за принос в изменение на програмата се определят общите суми за всяка година по фондове и по категории региони.

Обосновка, като се вземе предвид как тези суми допринасят за постигането на избраните в програмата цели на политиката в съответствие с член 10, параграф 1 от Регламента за InvestEU

--

Таблица 16А: Прехвърляния към инструменти при пряко или косвено управление (разбивка по години)

Прехвърляния от		Прехвърляне към	Разпределение по години							
Фонд	Категория регион	Инструмент	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Общо

Таблица 16Б: Прехвърляния към инструменти с пряко или непряко управление* (обобщение)

Фонд	Категория регион	Общо
Общо		

* Кумулативни суми за всички прехвърляния, направени чрез изменения на програмата през програмния период. За всяка нова заявка за прехвърляне в изменение на програмата се определят общите суми, прехвърлени за всяка година по фондове и по категории региони.

Прехвърляния към инструменти с пряко или непряко управление — обосновка

--

Таблица 17А: Прехвърляния между ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд или към друг фонд или фондове* (разбивка по години)

Прехвърляния от		Прехвърляне към		Разпределение по години							
Фонд	Категория регион	Фонд	Категория регион	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Общо

* Прехвърляне към други програми. Прехвърлянията между ЕФРР и ЕСФ+ може да се извършват само в рамките на една и съща категория региони.

Таблица 17Б: Прехвърляния между ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд или към друг фонд или фондове (обобщение)

	ЕФРР			ЕСФ+			КФ	ЕФМДРА	ФУМИ	ФВС	ИУГВ	Общо
	По-силно развити региони	Преход	По-слабо развити региони	По-силно развити региони	Преход	По-слабо развити региони						
Общо												

* Кумулативни суми за всички прехвърляния, направени чрез изменения на програмата през програмния период. За всяка нова заявка за прехвърляне в изменение на програмата се определят общите суми, прехвърлени за всяка година по фондове и категории региони.

Прехвърляния между фондове със споделено управление, включително между фондове на политиката на сближаване — обосновка

--

3.2. ФСП: разпределени средства в програмата и прехвърляния (1)

3.3. Прехвърляния между категории региони в резултат на междинния преглед

Таблица 19А: Прехвърляния между категории региони в резултат на междинния преглед в рамките на програмата (разбивка по години)

Прехвърляния от	Прехвърляне към	Разпределение по години			
		2025	2026	2027	Общо
Категория регион*	Категория регион*				

* Приложимо само за ЕФРР и ЕСФ+

Таблица 19Б: Прехвърляния към други програми между категории региони в резултат на междинния преглед (разбивка по години)

Прехвърляния от	Прехвърляне към	Разпределение по години			
		2025	2026	2027	Общо
Категория регион*	Категория регион*				

* Приложимо само за ЕФРР и ЕСФ+

3.4. Обратни прехвърляния (1)

Таблица 20А: Обратни прехвърляния (разбивка по години)

Прехвърляния от	Прехвърляне към		Разпределение по години							
	Фонд	Категория регион	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Общо
InvestEU или друг инструмент на Съюза										

1) Приложимо само за изменения на програмата за прехвърлени обратно средства от други инструменти на Съюза, включително елементи от ФУМИ, ФВС и ИУГВ с пряко или непряко управление или от InvestEU.

Таблица 20Б: Обратни прехвърляния* (обобщение)

От	Към						
	ЕФРР			ЕСФ+			Кохезионен фонд
	По-силно развити региони	Преход	Развити	По-силно развити региони	Преход	Развити	
Програма InvestEU/инструмент							

* Кумулативни суми за всички прехвърляния, направени чрез изменения на програмата през програмния период. За всяка нова заявка за прехвърляне в изменение на програмата се определят общите суми, прехвърлени за всяка година по фондове и по категории региони.

3.5. Финансови бюджетни кредити по години

Позоваване: член 22, параграф 3, буква ж), точка і) от РОР и членове 3, 4 и 7 от Регламента за ФСП

Таблица 10: Финансови бюджетни кредити по години

Фонд	Категория регион	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Общо
							Финансов бюджетен кредит без сума за гъвкавост	Сума за гъвкавост	Финансов бюджетен кредит без сума за гъвкавост	Сума за гъвкавост	
ЕФРР*	Преход	0,00	60 834 069,00	51 025 223,00	37 319 515,00	19 965 724,00	11 619 539,00	11 619 539,00	12 318 399,00	12 318 399,00	217 020 407,00
ЕФРР*	По-слабо развити региони	0,00	229 548 080,00	229 119 530,00	176 408 404,00	124 748 005,00	61 014 738,00	61 014 738,00	64 638 049,00	64 638 049,00	1 011 129 593,00
Общо ЕФРР		0,00	290 382 149,00	280 144 753,00	213 727 919,00	144 713 729,00	72 634 277,00	72 634 277,00	76 956 448,00	76 956 448,00	1 228 150 000,00
Общо		0,00	290 382 149,00	280 144 753,00	213 727 919,00	144 713 729,00	72 634 277,00	72 634 277,00	76 956 448,00	76 956 448,00	1 228 150 000,00

* Суми след допълнителното прехвърляне към ФСП.

3.6. Общо бюджетни кредити по фондове и национално съфинансиране

Позоваване: член 22, параграф 3, буква з), точка ii), член 22, параграф 6 и член 36 от POP

За програми по цел „Инвестиции за работни места и растеж“, когато в споразумението за партньорство е избрана техническа помощ в съответствие с член 36, параграф 4 от POP

Таблица 11: Общо бюджетни кредити по фондове и национално съфинансиране

Брой цели на политиката/специфични цели на ФСП или техническа помощ	Приоритет	Основа за изчисляване на подкрепата от Съюза	Фонд	Категория регион*	Финансово участие на Съюза а) = ж) + з)	Разбивка на финансовото участие на Съюза		Национално участие б) = в) + г)	Ориентировъчно разпределение на националното участие		Общо д)=а)+б)	Процент на съфинансиране е)=а)/д)
						По-малка сума за гъвкавост ж)	Сума за гъвкавост з)		Публично, буква в)	Частно, буква г)		
1	1	Публичен	ЕФРР	Преход	149 390 922,00	135 732 176,00	13 658 746,00	64 024 681,00	64 024 681,00		213 415 603,00	69,9999999531%
1	1	Публичен	ЕФРР	По-слабо развити региони	551 379 078,00	479 682 865,00	71 696 213,00	97 302 191,00	97 302 191,00		648 681 269,00	84,9999998998%
2	2	Публичен	ЕФРР	Преход	61 381 152,00	51 832 679,00	9 548 473,00	26 306 208,00	26 306 208,00		87 687 360,00	70,0000000000%
2	2	Публичен	ЕФРР	По-слабо развити региони	428 508 848,00	378 387 899,00	50 120 949,00	75 619 209,00	75 619 209,00		504 128 057,00	84,9999999107%
ТАЗ6(4)	3	Публичен	ЕФРР	Преход	6 248 333,00	5 517 614,00	730 719,00	2 677 857,00	2 677 857,00		8 926 190,00	70,0000000000%
ТАЗ6(4)	3	Публичен	ЕФРР	По-слабо развити региони	31 241 667,00	27 406 042,00	3 835 625,00	5 513 236,00	5 513 236,00		36 754 903,00	84,9999985036%
Общо			ЕФРР	Преход	217 020 407,00	193 082 469,00	23 937 938,00	93 008 746,00	93 008 746,00		310 029 153,00	69,999999677%
Общо			ЕФРР	По-слабо развити региони	1 011 129 593,00	885 476 806,00	125 652 787,00	178 434 636,00	178 434 636,00		1 189 564 229,00	84,9999998613%
Обща сума					1 228 150 000,00	1 078 559 275,00	149 590 725,00	271 443 382,00	271 443 382,00		1 499 593 382,00	81,8988677025%

* За ЕФРР: по-слабо развитите региони, регионите в преход, по-силно развитите региони и когато е приложимо, специални разпределени средства за най-отдалечените и северните слабо населени региони. За ЕСФ+ по-слабо развитите региони, регионите в преход, по-силно развитите региони и, когато е приложимо, допълнителни разпределени средства за най-отдалечените и северните слабо населени региони. За Кохезионния фонд: не е приложимо. Що се отнася до техническата помощ, прилагането на категориите региони зависи от избора на фонд.

** Посочете общия размер на средствата по линия на ФСП, включително допълнителната подкрепа, прехвърлена от ЕФРР и ЕСФ+. Таблицата не трябва да включва сумите в съответствие с член 7 от Регламента за ФСП. При техническа помощ с финансиране от ФСП средствата по линия на ФСП трябва да бъдат разделени между ресурсите, свързани с член 3 и член 4 от Регламента за ФСП. За член 4 от Регламента за ФСП няма сума за гъвкавост.

4. Благоприятстващи условия

Позоваване: член 22, параграф 3, буква и) от POP

Таблица 12: Благоприятстващи условия

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен ие на благоприя тстващит е условия	Критерии	Изпълнен ие на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
1. Ефективни механизми за мониторинг на пазара на обществените поръчки			Да	<p>Налице са механизми за мониторинг, които обхващат всички обществени поръчки и възлагането им по линия на фондовете в съответствие със законодателството на Съюза в тази област. Това изискване включва:</p> <p>1. Мерки за осигуряване на набор от ефективни и надеждни данни за процедурите за възлагане на обществени поръчки над праговете на Съюза в съответствие със задълженията за докладване съгласно членове 83 и 84 от Директива 2014/24/ЕС и членове 99 и 100 от Директива 2014/25/ЕС.</p>	Да	<p>за обществените поръчки – обн., ДВ бр. 102/2019 г., в сила от 01.01.2020 г. https://www.eufunds.bg/sites/default/files/uploads/eip/docs/2021-09.pdf</p> <p>(Информацията продължава по-долу предвид нейния обем и относимостта ѝ към всеки от критериите по т.1-4).</p>	<p>Детайлизирана е нормативната уредба относно мониторинга на обществените поръчки, чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ приети в края на 2019 г. промени в чл. 229 от в ЗОП, част от които засягат правомощията на изпълнителния директор на АОП във връзка с осъществяването на мониторинг на обществените поръчки (изменени са т. 14 и т. 24 в ал. 1, а ал. 4 и ал. 9 са допълнени); ☐ изменение на чл. 114 от ППЗОП и създаване на приложение № 3 към същия член (в приложението е посочена информацията, която различните органи с функции, засягащи обществените поръчки, следва ежегодно да предоставят на АОП за целите на мониторинга). <p>(Информацията продължава по-долу предвид нейния обем и относимостта ѝ към всеки от критериите по т.1-4).</p>
				<p>2. Мерки за гарантиране, че данните обхващат най-малко следните елементи:</p> <p>а) качество и интензивност на конкуренцията: имена на спечелилия търга, брой на</p>	Да	<p>(продължение) Постановление № 49 от 23 март 2020 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки, приет с Постановление № 73 на</p>	<p>(продължение) Изградена е и функционира централизирана електронна система - ЦАИС ЕОП. Съгласно чл. 39а от ЗОП, тя се</p>

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				<p>първоначалните кандидати и стойност на договора;</p> <p>б) информация за крайната цена след приключването и за участието на МСП като преки оференти, когато националните системи предоставят такава информация.</p>		<p>Министерския съвет от 2016 г. (ДВ, бр. 28 от 2016 г.) – обн., ДВ. бр. 29/2020 г., в сила от 01.04.2020 г.</p> <p>https://www.eufunds.bg/sites/default/files/uploads/eip/docs/2021-HEC1.pdf</p>	<p>използва при възлагането на обществени поръчки, включително чрез динамична система за покупки, рамково споразумение и квалификационна система, както и при провеждане на конкурси за проект.</p> <p>Считано от 1 януари 2020 г., използването на ЦАИС ЕОП е задължително за определени групи възложители, а от 14 юни 2020 г. – и за останалите възложители.</p> <p>Системата е съставена от 32 модула, част от които възложителите са длъжни да използват (Електронна регистрация, Електронно обявяване, Електронен подател, Електронна документация, ЕЕДОП, Обмен на информация в хода на процедурата, Електронна оферта, Отваряне на оферти и заявления за участие, Динамична система за покупки, Квалификационна система, Провеждане на вътрешен конкурентен избор по Рамково споразумение, Електронен каталог, Електронно фактуриране и др.).</p> <p>Проведени са обучения за работа с ЦАИС ЕОП, предназначени за различни целеви групи. Осигурено е и предоставяне на практическа помощ на ползвателите на системата, включително чрез създадения през 2019 г. Център за обслужване на потребители.</p>
				3. Мерки за гарантиране на	Да	(продължение)	(продължение)

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				мониторинга и анализа на данните от компетентните национални органи в съответствие с член 83, параграф 2 от Директива 2014/24/ЕС и член 99, параграф 2 от Директива 2014/25/ЕС.		<p>Линкове за достъп до:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП): https://www.eop.bg • ЦАИС ЕОП – Регистър: https://app.eop.bg/today • ЦАИС ЕОП – Бюлетин: https://app.eop.bg/today/reporting/bulletin • ЦАИС ЕОП – Статистики: https://app.eop.bg/today/reporting/statistics 	Системата е съставена от 32 модула, част от които възложителите са длъжни да използват (Електронна регистрация, Електронно обявяване, Електронен подател, Електронна документация, ЕЕДОП, Обмен на информация в хода на процедурата, Електронна оферта, Отваряне на оферти и заявления за участие, Динамична система за покупки, Квалификационна система, Провеждане на вътрешен конкурентен избор по Рамково споразумение, Електронен каталог, Електронно фактуриране и др.). Проведени са обучения за работа с ЦАИС ЕОП, предназначени за различни целеви групи. Осигурено е и предоставяне на практическа помощ на ползвателите на системата, включително чрез създадения през 2019 г. Център за обслужване на потребители.
				4. Мерки, с които да се оповестяват публично резултатите от анализа в съответствие с член 83, параграф 3 от Директива 2014/24/ЕС и член 99, параграф 3 от Директива 2014/25/ЕС.	Да	(продължение) <ul style="list-style-type: none"> • Регистър на обществените поръчки, открити преди задължителното използване на ЦАИС ЕОП: https://www.aop.bg 	Вж. посочената информация срещу критериите по т. 1-4. В допълнение, чл. 229, ал. 1, т. 14 и 24 и ал. 9 от ЗОП и чл. 114, ал. 5 от ППЗОП.
				5. Мерки, с които да се гарантира, че цялата информация, сочеща към предполагаеми случаи на тръжна манипулация, се	Да	Закон за обществените поръчки /ЗОП/ - чл. 106, ал. 2 и 7, Правилник за прилагане на Закона за обществените поръчки /ППЗОП/ -	Вж. чл. 106, ал. 2 и 7 от ЗОП и Приложение № 3 към чл. 114, ал. 2 от ППЗОП (ново - ДВ, бр. 29 от 2020 г., в сила от 01.04.2020 г.) /част Б, т. 17/;

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				съобщава на компетентните национални органи в съответствие с член 83, параграф 2 от Директива 2014/24/ЕС и член 99, параграф 2 от Директива 2014/25/ЕС.		Приложение № 3 към чл. 114, ал. 2 (ново - ДВ, бр. 29 от 2020 г., в сила от 01.04.2020 г.), част Б, т. 17 Закон за защита на конкуренцията /ЗЗК/: https://www.cpc.bg/General/Legislation.aspx	чл. 15 и други свързани разпоредби от ЗЗК.
2. Инструменти и капацитет за ефективно прилагане на правилата за държавна помощ			Да	Управляващите органи разполагат с инструменти и капацитет за проверка на съответствието с правилата за държавна помощ: 1. За предприятия в затруднено положение и предприятия, от които се изисква възстановяване на средства.	Да	Съгласно чл. 7, ал. 2, т. 14 от Закона за държавните помощи, министърът на финансите дава методически указания по прилагането на закона, нормативните актове по неговото прилагане и на правилата в областта на държавните помощи. https://lex.bg/bg/laws/ldoc/2137177456	За програмен период 2021-2027 звеното по държавните помощи е разработило Методическо Указание към УО на ОП за осигуряване на съответствие с приложимите правила по държавните помощи, което е налично на следната страница на МФ: https://stateaid.minfin.bg/bg/page/573 Раздел VI на Приложение 4 от Указанието съдържа методология за определяне на предприятия в затруднено положение. В нея се посочват елементите от отчетите, които участват в коефициентите за определяне на затруднено положение, както и практически указания за тяхното тълкуване от УО на ОП. Раздел V на Приложение 4 от Указанието съдържа методология за проверка на предприятия, от които се изисква възстановяване на средства. Посочени са два източника за проверка: Официалния регистър на ЕК, намиращ се на адрес: http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?clear=1&policy_area_id=3

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							и регистъра на МФ на адрес: https://stateaid.minfin.bg/bg/page/483 . Базовите разпоредби относно реда за възстановяване на неправомерна и несъвместима помощ са уредени в Закона за държавните помощи и в правилника за неговото прилагане.
				2. Чрез достъп до експертни становища и насоки по въпроси, свързани с държавната помощ, предоставяни от експерти в областта на държавната помощ на местни или национални органи.	Да	В чл. 26 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление е определено задължение за Министъра на финансите да съгласува режима по държавните помощи за всяка процедура/мярка разработена от УО на ОП. https://www.eufunds.bg/bg/node/10446 В изпълнение на своите задължения министърът на финансите е издал НАРЕДБА № 4 от 2016 г. за определяне на реда за съгласуване на проектите на документи по чл. 26, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление: https://stateaid.minfin.bg/bg/page/525	Министерството на финансите дава писмени становища и инструкции на УО, както и провежда експертни индивидуални срещи с УО за предоставяне на специфична експертиза в случай на конкретна нужда (пунктуална подкрепа). Звеното по държавните помощи в МФ непрекъснато предоставя ad hoc помощ на всички УО чрез консултации по електронна поща, по телефона, чрез провеждане на срещи, както в електронни платформи и др. Звеното предоставя обучения чрез Школата по публични финанси. През програмния период 2014-2020 г. звеното по държавните помощи изпълняваше и проект, който включваше тематични обучения за УО на ОП. През програмен период 2021-2027 г. звеното по държавните помощи ще продължи да предоставя подобни обучения на УО в областта на държавните помощи, като допълнително ще бъде разработена дигитална платформа по държавните

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							помощи.
3. Ефективното прилагане и изпълнение на Хартата на основните права			Да	Налице са ефективни механизми за гарантиране на спазването на Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), които включват: 1. Мерки за осигуряване на съответствието на подкрепяните от фондовете програми и тяхното прилагане с приложимите разпоредби на Хартата.	Да	Насоки за прилагане на Хартата на основните права на ЕС от органите по управление, контрол и одит на програмите, съфинансирани със средства от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУГВП за програмен период 2021-2027 г., утвърдени със Заповед на заместник министър-председателя по еврофондовете и министър на финансите № В-105/19.07.2022 г.: https://www.eufunds.bg/bg/node/8223	Утвърдени са национални Насоки за прилагане на Хартата. Целта им е подпомагане на органите по управление, контрол и одит по програмите, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУГВП в практическото прилагане и гарантиране на Хартата. Националните органи следва да разработят и инкорпорират в правилата си за работа процедури за проверка на правата от Хартата и да докладват на КН случаите на несъответствие и жалби в контекста на изпълнението на фондовете. Насоките включват: Приложение № 1, в което са изведени трите етапа на изпълнение на фондовете, отговорните национални органи, както и приложимият набор права от Хартата, които следва да бъдат гарантирани; Приложение № 2, чрез което се прави проверка за потенциално нарушение на основните права по Хартата при извършването на действията и/или подготовката на документите и Приложение № 3, в което са посочени компетентните органи на национално ниво по основните права на ЕС. Изискванията на Насоките и приложенията към тях ще бъдат инкорпорирани в описанието на системите за управление и контрол на програмите.

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				<p>2. Мерки за докладване на мониторинговия комитет за случаите на неспазване на Хартата при подкрепяните от фондовете операции и жалби във връзка с Хартата, подавани в съответствие с механизмите, установени съгласно член 69, параграф 7.</p>	Да	<p>Проект на ПМС за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от ЕФСУ за програмен период 2021 – 2027 г.</p> <p>Насоки за прилагане на Хартата на основните права на ЕС от органите по управление, контрол и одит на програмите, съфинансирани със средства от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУГВП за програмен период 2021-2027 г., утвърдени със Заповед на заместник министър-председателя по еврофондовете и министър на финансите № В-105/19.07.2022 г.: https://www.eufunds.bg/bg/node/8223</p>	<p>Докладването на жалбите по Хартата и на случаите на несъответствие на подкрепяните от фондовете операции с Хартата пред КН ще бъде регламентирано в ПМС за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от ЕФСУ, за програмен период 2021 – 2027 г. Към 20.07.2022 г. проектът на постановление е на финален етап, като предстои инициране на процедурите по обществено обсъждане и междуведомствено съгласуване.</p> <p>Установените случаи на неспазване на Хартата в контекста на фондовете на ЕС ще се докладват от съответния УО, който следва да поддържа актуална систематизирана информация за тези случаи.</p> <p>Получените жалби от граждани или други външни източници/заинтересовани страни във връзка с нарушени права по Хартата в хода на изпълнение на програмите ще се разглеждат от съответния компетентен орган на национално ниво и ще се докладват пред КН от УО въз основа на информация, предоставена от разгледалите жалбите компетентни органи, съгласно Приложение № 3. Компетентните органи ще поддържат информация за получените жалби и резултатите от разглеждането им</p>

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							съобразно вътрешните си правила и процедури.
4. Въвеждане и прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) в съответствие с Решение 2010/48/ЕО на Съвета.			Да	Налице е национална рамка за гарантиране на прилагането на Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН, която включва: 1. Общи цели с измерими подцели, събиране на данни и механизми за мониторинг.	Да	Законът за хората с увреждания (ЗХУ) и Правилника за неговото прилагане са достъпни на: https://www.mlsp.government.bg/normativni-aktove- Информация за НСХУ и всички документи по неговото функциониране, както и ЗХУ и Правилника към него са достъпни на: https://saveti.government.bg/web/cc_11/1 Информация за Съвета за наблюдение е достъпна на: https://www.ombudsman.bg/pictures/Протокол%201.pdf https://mlsp.government.bg/uploads/38/khu/rms-6-11-2019-ap-2019-2020.pdf https://mlsp.government.bg/strategicheski-dokumenti	Националната рамка, гарантираща изпълнението на Конвенцията, включва ЗХУ и Правилник за прилагане на ЗХУ, Правила за дейността и организацията на работа на Националния съвет за хората с увреждания. Съветът е консултативен орган към МС с представители на правителството, национално представителни организации на и за хора с увреждания, национално представителни организации на работниците и служителите и представители на национално равнище организации на работодателите и Националното сдружение на общините в Република България. Създадена е информационна система за хората с увреждания, съдържаща данни за здраве, квалификация, образование, възможности за социално включване, професионална реализация, социално-икономически статус, демографски и др. Данните се използват за наблюдение и анализ на социално-икономическия статус на хората с увреждания, за планиране на дейности за разработване на секторни политики. Налична услуга Profile, позволява индивидуален достъп до информация за допустими услуги според конкретното увреждане на човека. Приета Националната стратегия за хората с увреждания

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							2021-2030 и план за действие за стратегията.
				2. Мерки, с които да се гарантира, че политиката, законодателството и стандартите относно достъпността са надлежно отразени в подготовката и изпълнението на програмите.	Да	Насоки за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания от органите по управление, контрол и одит на програмите, съфинансирани със средства от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУГВП за програмен период 2021-2027 г., утвърдени със Заповед на заместник министър-председателя по еврофондовете и министър на финансите № В-105/19.07.2022 г.: https://www.eufunds.bg/bg/node/8224	Утвърдени са национални Насоки за гарантиране на зачитането на Конвенцията при изпълнение на програмите. В приложение към насоките са разработени контролни листа за правата от КПХУ, приложими към отделните етапи и документи в рамките на процеса на програмиране, управление, наблюдение и контрол на средствата от фондовете, както и за проверка на потенциални нарушения на КПХУ, които да бъдат прилагани от органите в системата за управление и контрол. Изискванията на Насоките и приложенията към тях ще бъдат инкорпорирани в описанието на системите за управление и контрол на програмите.
				3. Мерки за докладване на мониторинговия комитет за случаите на несъответствие на подкрепяните от фондовете операции с КПХУ на ООН и жалби относно КПХУ на ООН, подадени в съответствие с механизмите съгласно член 69, параграф 7.	Да	Проект на ПМС за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от ЕФСУ за програмен период 2021 – 2027 г. Насоки за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания от органите по управление, контрол и одит на програмите, съфинансирани със средства от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУГВП за програмен период 2021-2027 г., утвърдени със Заповед на заместник	Докладването на жалбите по КПХУ и на случаите на несъответствие на подкрепяните от фондовете операции с КПХУ пред КН ще бъде регламентирано в ПМС за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от ЕФСУ, за програмен период 2021 – 2027 г. Към 20.07.2022 г. проектът на постановление е на финален етап, като предстои инициране на процедурите по обществено обсъждане и междуведомствено

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
						министър-председателя по еврофондовете и министър на финансите № В-105/19.07.2022 г.: https://www.eufunds.bg/bg/node/8224	съгласуване. Установените случаи на неспазване на КПХУ в контекста на фондовете на ЕС ще се докладват от съответния УО, който следва да поддържа актуална систематизирана информация за тези случаи. Получените жалби от граждани или други външни източници/заинтересовани страни във връзка с нарушени права по КПХУ в хода на изпълнение на програмите ще се разглеждат от съответния компетентен орган на национално ниво и ще се докладват пред КН от УО въз основа на информация, предоставена от разгледалите жалбите компетентни органи, съгласно Приложение № 3. Компетентните органи ще поддържат информация за получените жалби и резултатите от разглеждането им съобразно вътрешните си правила и процедури.
1.1. Добро управление на национална или регионална стратегия за интелигентна специализация	ЕФРР	RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии	Не	Стратегията или стратегиите за интелигентна специализация са подкрепени от:	Не		
				1. Актуален анализ на предизвикателствата пред разпространението на иновациите и цифровизацията.			
				2. Наличие на компетентна регионална или национална институция или орган,	Не		

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				отговорни за управлението на стратегията за интелигентна специализация.			
				3. Инструменти за мониторинг и оценка с цел измерване на резултатите спрямо целите на стратегията.	Не		
				4. Функциониране на сътрудничеството между заинтересованите страни („процес на търсене на предприемачески потенциал“).	Не		
				5. Действия, необходими за подобряване на националните или регионални системи за научноизследователска дейност и иновации, по целесъобразност.	Не		
				6. Действия в подкрепа на промишления преход, където е приложимо.	Не		
				7. Мерки за засилване на сътрудничеството с партньори извън дадена държава членка в приоритетни области, подкрепяни от стратегията за интелигентна специализация.	Не		
2.1. Стратегическа рамка на политиката за подпомагане на енергийната	ЕФРР	RSO2.1. Насърчаване на енергийната ефективност и намаляване на	Да	1. Приета е национална дългосрочна стратегия за саниране за подкрепа на санирането на националния фонд от жилищни и нежилищни сгради в	Да	Дългосрочна стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г. (Стратегията), приета с Протоколно решение № 8 на МС от	Стратегията е приета с Протоколно РМС № 8/2021 г. и е представена на ГД „Енергетика“ на ЕК, в съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2018/844. В Стратегията са заложени

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
ефективност, саниране на жилищни и нежилищни сгради		емисиите на парникови газове		съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, която: а) поставя индикативни междинни цели за 2030, 2040 и 2050 г.; б) представя индикативно описание на финансовите ресурси за подпомагане на изпълнението на стратегията; в) определя ефективни механизми за насърчаване на инвестициите в санирането на сгради.		27.01.2021 г.: https://www.me.government.bg/themes/dalgosrochna-strategiya-za-obnovyavane-na-nacionalniya-sgraden-fond-ot-jilishtni-i-nejilishtni-sgradi-do-2050-g-2271-1545.html Закон за енергийната ефективност: https://www.me.government.bg/library/zakon-za-energiinata-efektivnost-537-c25-m1515-2.html	индикативни междинни цели за 2030, 2040 и 2050 г. Представено е описание на финансовите ресурси за изпълнението ѝ. В допълнение са предприети действия за създаване на Национален фонд за декарбонизация за финансиране на мерки за повишаване на енергийната ефективност в обществени, жилищни и промишлени сгради. Подписано е споразумение с DG Regio и ЕИБ за консултантска подкрепа при структурирането на фонда. Предстоящата първа фаза от процеса на създаването му ще включва анализиране на различни видове бариери за инвестиции в енергийна ефективност и ВЕИ като финансови, пазарни, административни бариери, бариери за информираност, затруднения в сектор Строителство, препоръки за промени в националната регулаторна рамка. Следваща фаза ще включи анализ на най-добрите практики в други ДЧ на ЕС и препоръки за приложимостта им в България, идентифициране на потенциални източници за капитализиране на Фонда (включително за техническа помощ) и идентифициране на частни съинвеститори.
				2. Мерки за подобряване на енергийната ефективност с цел постигане на изискваните икономии на енергия	Да	Дългосрочна стратегия сграден фонд - линк в критерий 1 https://www.seea.government.bg/documents/ZEE_12.03.2021.pdf https://www.seea.government.bg/docum	За подпомагане изпълнението на националната цел за енергийна ефективност, заложена в ИПЕК на България до 2030, в ЗЕЕ са въведени схеми за задължения за енергийни

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
						<p>ents/Naredba%20ERD0405.pdf</p> <p>https://www.seea.government.bg/documents/NAREDBA_ERD041_ot_3012018_g_za_obstoqtelstvata_podlejasi_na_vpisvane_v_registrirane_po_Zakona_za_energiya.pdf</p> <p>https://www.seea.government.bg/documents/NAREDBA_ERD043_ot_4052016t.pdf</p> <p>https://www.seea.government.bg/bg/metodiki/2-uncategorised/10209-aktualizirani-metodiki</p>	<p>спестявания и алтернативни мерки.</p> <p>Задължените лица, на които са разпределени индивидуални цели за енергийни спестявания при крайното потребление на енергия са посочени в чл. 14а на ЗЕЕ. Алтернативните мерки за постигане на енергийно спестяване при крайното потребление на енергия са посочени в чл. 14б на ЗЕЕ.</p> <p>Отговорната институция за осъществяване на контрол върху изпълнението на целите от задължените лица е Агенция за устойчиво енергийно развитие (АУЕР). Контролните ѝ функции са посочени в глава 5 на ЗЕЕ.</p> <p>Националното законодателство позволява на задължените лица да прилагат мерки за повишаване на енергийната ефективност за всички крайни клиенти, като постигнатите енергийни спестявания се доказват чрез прилагане на методици, разработени съгласно Наредба № Е-РД-04-3 от 05.04.2016 г.</p> <p>При отчитане на постигнатите енергийни спестявания, АУЕР гарантира, че не се допуска двойно отчитане.</p> <p>По-подробна информация може да се намери на линковете в колона 5 и в представената информация по въпроси на ЕК.</p>
2.2. Управление			Да	Интегрираният национален	Да	Интегриран план в областта на	Интегрираният план в областта на

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
на енергийния сектор	ЕФРР	RSO2.1. Насърчаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове		<p>план в областта на енергетиката и климата, който се нотифицира на Комисията в съответствие с член 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и който съответства на дългосрочните цели за намаляване на емисиите на парникови газове съгласно Парижкото споразумение, включва:</p> <p>1. Всички елементи, изисквани съгласно образеца, посочен в приложение I от Регламент (ЕС) 2018/1999.</p>		<p>енергетиката и климата на Република България 2021-2030 г. (ИПЕК): https://www.me.government.bg/news/integriran-plan-v-oblastta-na-energetikata-i-klimata-na-republika-balgariya-2021-2030-2823.html?p=eyJ0eXBlljoidGhIbWVvZXdzIiwicGFnZSI6Mn0=</p>	<p>енергетиката и климата на Република България 2021-2030 г. е приет с Протоколно решение на Министерския съвет № 8 от 27.02.2020 г. и е представен пред Европейската комисия.</p> <p>Интегрираният план е разработен в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата и който съответства на дългосрочните цели за намаляване на емисиите на парникови газове съгласно Парижкото споразумение. В Плана са включени всички елементи, изисквани съгласно образеца, посочен в Приложение I от Регламент (ЕС) 2018/1999.</p>
				<p>2. Описание на предвидените финансови ресурси и механизми за мерки за насърчаване на енергията с ниски въглеродни емисии.</p>	Да	<p>Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030:</p> <p>https://www.me.government.bg/news/integriran-plan-v-oblastta-na-energetikata-i-klimata</p>	<p>Предвидените финансови ресурси и механизми за мерки за насърчаване на енергията с ниски въглеродни емисии са включени в Интегрирания план.</p>
2.6. Актуализирани планове за управление на отпадъците	ЕФРР	RSO2.6. Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите	Да	<p>Налице са един или повече планове за управление на отпадъците, посочени в член 28 от Директива<2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, които обхващат цялата територия на държавата членка и включват:</p> <p>1. Анализ на ситуацията с</p>	Да	<p>Национален план за управление на отпадъците 2021-2028</p> <p>https://www.moew.government.bg/bg/otpaduci/strategicheski-dokumenti/</p>	<p>Приложение 1 към НПУО представя подробен Доклад за съществуващото състояние и постигнатия напредък в управлението на отпадъците в страната за периода от 2008 г. до 2018 г. Глава 1.1. „Анализ на текущото състояние на отпадъците” представя анализ на ситуацията по отношение на управлението на отпадъците в България по отношение на техния</p>

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
		икономика		управлението на отпадъците в съответната географска единица, включително по отношение на вида, количеството и източника на генерираните отпадъци, и оценка на бъдещото им развитие, като се взема предвид очакваното въздействие на мерките, предвидени в програмите за предотвратяване на образуването на отпадъци, разработени в съответствие с член 29 от Директива 2008/98/ЕО.			вид, количество и източник на генериране за: битови отпадъци, промишлени неопасни отпадъци, строителни отпадъци, опасни отпадъци, масово разпространени отпадъци, утайки от ПСОВ, медицински и биологични отпадъци. Оценката на бъдещото развитие на управлението на отпадъците, като се вземе предвид очакваното въздействие от мерките, включени в Програмата за предотвратяване на отпадъците, разработена в съответствие с чл.29 от Директива 2008/98/ЕО, изменена с Директива 2018/851/ЕО е представен в Приложението към НПУО под заглавие „Прогнози/сценарии за бъдещо развитие на политиката за управление на отпадъците през следващия програмен период (Приложение № 2 към НПУО).
				2. Оценка на съществуващите схеми за събиране на отпадъци, включително съответното материално и териториално покритие на разделното събиране, и мерки за подобряване на неговото функциониране, както и нуждата от нови схеми за събиране.	Да	Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 https://www.moew.government.bg/bg/otpaduci/strategicheski-dokumenti/	Оценката на съществуващите схеми за сметосъбиране, включително съответния материален и териториален обхват на разделното събиране на отпадъци, мерките за подобряване на функционирането му, както и необходимостта от въвеждане на нови схеми за сметосъбиране е представена в Приложение 1 към НПУО – Подробен доклад за съществуващото състояние и постигнатия напредък по отношение на управлението на отпадъците в страната за периода от 2008 до 2018 г., Глава 1.8 „Анализ и оценка на

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							въведените схеми за управление на отпадъците по принципа „Отговорност на производителя” и „Замърсителят плаща” .
				3. Оценка на недостига на инвестиции, обосноваваща необходимостта от закриване на съществуващи инсталации за отпадъци и допълнителна или модернизирана инфраструктура за отпадъци, с информация за наличните източници на приходи, необходими за посрещане на разходите за експлоатация и поддръжка.	Да	Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 https://www.moew.government.bg/bg/otpaduci/strategicheski-dokumenti/	Оценка на недостига на инвестиции, която обосновава необходимостта от закриване на съществуваща инсталация за третиране на отпадъци и от допълнителна и модернизирана инфраструктура за управление на отпадъците, включително информация за наличните източници на приходи, необходими за покриване на разходите за експлоатация и поддръжка, е представена в: А. Приложение 1 към НПУО „Подробен доклад за съществуващото състояние и постигнатия напредък в управлението на отпадъците в страната за периода от 2008 г. до 2019 г., глава 1.9. Анализ и оценка на техническия капацитет за третиране на отпадъци, раздели 1 – 8. Б. Приложения към НПУО 2021-2028, приложения 6 – 9. Информация за наличните източници на приходи, необходими за покриване на разходите за експлоатация и поддръжка, е представена в Приложение 1 към НПУО – Подробен доклад за съществуващото състояние и постигнатия напредък в управлението на отпадъците в страната за периода от 2008 г. до 2019 г., глава 1.12. „Анализ на финансовите потоци в управлението

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							на отпадъците в България“.
				4. Информация за критериите за местоположение, по които ще бъдат определяни бъдещите местоположения на обектите, както и за капацитета на бъдещите инсталации за третиране на отпадъци.	Да	Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 https://www.moew.government.bg/bg/otpaduci/strategicheski-dokumenti/	Информация за това как ще се определят местоположенията на бъдещите площадки, както и информация за капацитета на бъдещите инсталации за третиране на отпадъци е включена в Приложение 1 към НПУО – „Подробен доклад за съществуващото състояние и постигнатия напредък в управлението на отпадъците в страна през периода от 2008 г. до 2019 г., глава 1.9. Анализ и оценка на техническия капацитет за третиране на отпадъци, раздел IX: „Определяне на бъдещите местоположения на обектите, както и капацитета на бъдещите инсталации за третиране на отпадъци“.

5. Органи, които отговарят за програмата

Позоваване: член 22, параграф 3, буква к) и членове 71 и 84 от РОР

Таблица 13: Органи, които отговарят за програмата

Органи, които отговарят за програмата	Име на институцията	Лице за контакт	Длъжност	Електронна поща
Управляващ орган	Главна дирекция "Европейски фондове за конкурентоспособност", Министерство на иновациите и растежа	Илияна Илиева	Главен директор	i.ilieva@mig.gov.bg
Одитен орган	Изпълнителна агенция "Одит на средствата от Европейския съюз"	Людмила Рангелова	Изпълнителен директор	aeuf@minfin.bg
Организация, която получава плащания от Комисията	Дирекция "Национален фонд", Министерство на финансите	Детелина Карасева	Директор на дирекция "Национален фонд", Министерство на финансите	natfund@minfin.bg
Функция за счетоводно отчитане, ако тази функция е поверена на орган, различен от управляващия орган	Дирекция "Национален фонд", Министерство на финансите	Детелина Карасева	Директор на дирекция "Национален фонд"	natfund@minfin.bg

Разпределение на възстановените суми за техническа помощ съгласно член 36, параграф 5 от РОР, ако се установи, че повече органи получават плащания от Комисията

Позоваване: член 22, параграф 3 от РОР

Таблица 13А: Частта от процентите, определена в член 36, параграф 5, буква б) от РОР, която ще бъде възстановена на органите, получаващи плащания от Комисията, в случай на техническа помощ съгласно член 36, параграф 5 от РОР (в процентни пунктове)

6. Партньорство

Позоваване: член 22, параграф 3, буква з) от РОР

ПКИП 2021 – 2027 г. е разработена въз основа на променящи се стратегически и програмни документи (български и европейски) и в съответствие с нуждите на бизнеса и резултатите от предварителни консултации с всички заинтересовани страни, вкл. службите на ЕК. В тази връзка, гъвкавият подход е единственият възможен.

Основни етапи в процеса на програмиране на ОПИК:

- **Подготвителен етап – разработването на стратегически и нормативни документи, идентифициране на заинтересованите страни (партньорите), извършване на анализи и оценки**

Процесът по подготовката на стратегическите и програмните документи за управление на средствата от ЕС за програмния период 2021 – 2027 г. стартира с одобряването на списък с целите и политиките, програмите и ведомствата, които са отговорни за разработването на програмните документи.

Участието на всички заинтересовани страни, в т.ч. бизнеса, неправителствените организации, местните и регионални власти, структурите на гражданското общество, академичната общност и др. представители на социално-икономическите партньори в подготовката на ПКИП 2021 – 2027 г. е осигурено и гарантирано посредством включването им в състава на тематичната работна група за разработване на програмата. Тематичната работна група провежда заседания за обсъждане и приемане на работните варианти на текста на ПКИП, разработвани в хода на нейната подготовка. Партньорите в ТРГ са включени в цялостното изготвяне, разглеждане и съгласуване на проектите на ПКИП, като всичките им права и задължения като членове на групата са дефинирани в правилата за работа на тематичната работна група, приети с гласуване на нейното първо заседание. Социално-икономическите партньори и представителите на структурите на гражданското общество се включват активно в работата на ТРГ като предоставят предложения за промени и подобрения в текстовете на програмата. Тези механизми осигуряват възможности за активно участие на всички партньори в процеса по програмиране и дават възможност за принос на всеки в подготовката на отделните части на програмата и в нейната цялост.

В допълнение и с оглед запознаване с проектите на ПКИП и отразяване на мненията на възможно най-широк кръг заинтересовани, на интернет страницата на Управляващия орган (<http://www.opic.bg>) е създадена рубрика „Нов програмен период 2021-2027 г.“, където се публикуват документите от заседанията на ТРГ, както и всички версии на програмата.

След окончателното разработване на програмата и одобрението ѝ от ЕК изпълнението на принципа на партньорство при определянето на операциите/интервенциите, при мониторинга и оценката на програмата ще се осъществи като в Комитета за наблюдение на ПКИП бъдат включени представители на социално-икономическите партньори, НПО и други структури на гражданското общество, регионалните и местни власти, както и други ключови партньори. Посоченото е предпоставка за отразяването на гледната точка на всички заинтересовани страни и гаранция за успешната работа на КН.

- **Разработване на цялостен проект на ПКИП 2021 – 2027 г.**

На 10.12.2019 г. е проведено първото заседание на тематичната работна група за разработване на новата програма, на което е представена изготвената концепция за ПКИП и са дискутирани предложения обхват, приоритетни направления, индикативни дейности и инструменти за финансиране.

Като отчете полученото широко одобрение на първия вариант на концепция на ПКИП от страна на заинтересованите страни и социално-икономическите партньори, получените коментари и резултатите от проведените срещи и дискусии, УО пристъпи към разработването на цялостния проект на новата програма. За целта бяха проведени серия от заседания и писмени процедури на ТРГ, в рамките на които членовете бяха запознавани с всяка актуална версия на програмата, с

обхвата на извършените промени спрямо предходната версия, както и с хода на неформалните консултации е ЕК. Търсенето на обратна връзка от страна на членовете на ТРГ при изготвянето на всяка нова версия на програмата винаги е било важен елемент от принципа на партньорство и начин за отчитане мнението на заинтересованите страни по отношение обхвата, структурата и механизма на изпълнение на програмата.

Друг важен механизъм за осигуряване на публичност и прозрачност и за включването на гражданското общество, неправителствените организации и другите заинтересовани страни в хода на подготовка на ПКИП е чрез провеждането на обществени консултации. Този процес включваше както официалното публикуване на програмата за обществени консултации, така и провеждане на официално представяне на програмата и обсъждането ѝ в реално време със заинтересованите страни в рамките на процеса по обществено обсъждане. В тази връзка в периода 17.08-18.09.2021 бяха проведени обществени консултации чрез публикуването на ПКИП на единния портал за обществени консултации (www.strategy.bg), на единния информационен портал на ЕСИФ (www.eufunds.bg), на интернет страницата на Министерство на икономиката, както и на интернет страницата на Управляващия орган. Допълнително на 24.09.2021 г. бе проведено обществено обсъждане в реално време в електронна среда на ПКИП като над 200 участника бяха заявили предварително желание за участие, а над 100 представители на бизнеса, неправителствени организации, местни власти, публични и частни институции и други заинтересовани лица се включиха в самото събитие. В рамките на общественото обсъждане бе разгледан обхватът и основните направления на програмата, бяха представени всички постъпили в хода на регистрацията коментари и въпроси, както и бе проведена дискусия с участниците. По този начин освен членовете на ТРГ и други представители на заинтересованите страни и по-широката общественост успяха да се включат със свои мнения и предложения по проекта на програма.

В резултат актуалната версия на ПКИП отразява както коментарите на ЕК, така взема предвид и изразените в рамките на ТРГ и в хода на обществените дискусии мнения и предложения.

Процес по извършване на оценка на въздействието върху околната среда

Ключова част от процеса по подготовка и разработване на стратегическите документи, необходими за финализирането на ПКИП 2021 – 2027, е извършването на оценка на въздействието върху околната среда. В рамките на процедурата по съгласуване на обхвата на ПКИП с ресорното ведомство (Министерство на околната среда и водите) бе получено становище, че не са налични основания за провеждане на процедура по екологична оценка.

Комуникационна стратегия на ПКИП

Комуникационната стратегия на ПКИП е разработена в съответствие с чл. 22, ал. 3, б. и) от Регламент (ЕС) 2021/1060 и ще бъде изпълнена чрез ключови мерки, насочени към подкрепа на действия за осигуряване на видимост, прозрачност и комуникация със специален акцент върху споделяне на постигнатите резултати и добавената стойност на подкрепата от фондовете

Съгласно изводите от проучвания сред целевите групи на ОПИК 2014-2020 най-популярен и ефективен източник на информация е интернет. На второ място успешен инструмент за повишаване както на общата осведоменост за програмата, така и за нейните процедури и специфики са информационните събития и на следващо място е посочена рекламата, вкл. в печатните издания и чрез информационни материали.

Основна цел: Поддържане на високо ниво на обществена осведоменост относно целите, приоритетите и възможностите за финансиране, които програмата предлага, както и резултатите и ефектите от нейното изпълнение за създаване на положителна обществена нагласа и повишаване на доверието във възможностите, предоставени от ЕС, осъществявани в сътрудничество с българските институции.

Конкретни цели:

- **Информирание на целевите групи за визията, приоритетите, възможностите за финансиране и резултатите по ПКИП ;**
- **Осигуряване на публичност и прозрачност на процеса на управление и изпълнение на ПКИП, резултатите от нейното изпълнение и идентифицираните добри практики;**
- **Информирание на потенциалните бенефициенти и бенефициентите на ПКИП относно изискванията за кандидатстване и изпълнение на проекти, финансирани от програмата, вкл. отговорностите им за осигуряване на информация и публичност;**
- **Информирание на потенциалните финансови посредници и крайни получатели на подкрепа от ПКИП за обхвата и параметрите на подкрепата чрез финансови инструменти и възможностите за комбинирано финансиране.**

Целеви групи

- **широката общественост** – граждани на страната на възраст над 15 години;
- **потенциални бенефициенти** - допустими бенефициенти;
- **бенефициенти** – предприятия, обединения, институции, подкрепени по програмата;
- **потенциални крайни получатели** - допустими крайни получатели;
- **крайни получатели** – предприятия, подкрепени по програмата;
- **потенциални финансови посредници и финансови посредници** – организации, изпълняващи финансови инструменти по програмата;
- **разпространители на информация** - медии, агенции за регионално развитие, ОИЦ, други регионални структури и мрежи за подкрепа на бизнеса, НПО, секторни организации, сдружения на бизнеса и др., които информират, формират мнения/нагласи и подпомагат потенциални бенефициенти/ бенефициенти и УО.

Основен индикатор за ПКИП: Брой проведени информационни кампании и събития с базова стойност: 0, междинна цел: 10 и крайна цел: 20

Избрани канали за комуникация:

Електронни и печатни медии: Медийни участия, изработване на информационни и рекламни аудио и видео клипове, репортажи и др., закупуване на

програмно време/рекламни карета, публикации във вестници, списания и други периодични издания и др. контакти с медиите.

Бюджет: 1 594 500 евро от размера на разпределените към програмата средства от ЕФРР.

Индикатори[1]: брой публикации/излъчвания;

Онлайн базирани медии и платформи: информационни сайтове, новинарски агенции, бизнес сайтове, банер реклама и др. В процеса на изпълнение на комуникационните мерки по ПКИП ще бъдат идентифицирани социални медии, най-популярни сред целевите групи, чрез които да се популяризира програмата.

Индикатори: брой публикации, брой на действията (споделяния, харесвания, коментари и пр.), брой импресии

Интернет страница: Изработване и/или поддръжка на уеб страница/подстраница към единен уеб портал, съгласно изискванията на чл. 46 и чл. 49 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

Индикатори: брой на посещенията; брой визуализации.

Директна комуникация: 1/. Организиране на събития: конференции, изложения, семинари, информационни кампании, семинари за журналисти и др.;

2/. Организиране/участие в събития и различни инициативи (вкл. в сътрудничество)_за достигане до потенциални бенефициенти.

Индикатори: брой участници в събитията; брой представители на медии, присъствали на събитията; брой представители на потенциални бенефициенти, предприемачи, финансови посредници и др.

Рекламни и информационни материали: Изработване и разпространение на печатни информационни материали и рекламни сувенири; информационни рекламни аудио и видео клипове, банери и др.;

Индикатори: брой разпространени печатни информационни материали и рекламни сувенири, брой излъчени аудио и видео клипове.

Мониторинг и оценка

За ефективно изпълнение на дейностите, заложи в КС на ПКИП се предвижда разработването на ежегодни Комуникационни планове, които в конкретика ще описват дейностите, предвидени за изпълнение. Същите ще бъдат одобрявани от и изпълнението им ще бъде отчитано на Комитета за наблюдение на ПКИП.

По време на програмния период наблюдението и оценката на комуникационните дейности ще се извършват чрез регулярни анализи на удовлетвореността от проведените събития, онлайн анкети, социологически проучвания и др.

[1] Примерни индикатори за отчитане на изпълнението на дейностите, включени в Комуникационната стратегия на ПКИП.

8. Използване на единични разходи, еднократни суми или единни ставки и финансиране, което не е свързано с разходи

Позоваване: членове 94 и 95 от РОР

Таблица 14: Използване на единични разходи, еднократни суми или единни ставки и финансиране, което не е свързано с разходи

Предвидена употреба на членове 94 и 95 от РОР	Да	Не
От приемането си програмата ще използва възстановяване на финансовото участие на Съюза въз основа на единичните разходи, еднократните суми и единните ставки по приоритети съгласно член 94 от РОР	☐	☒
От приемането си програмата ще използва възстановяване на финансовото участие на Съюза въз основа на финансиране, което не е свързано с разходи, съгласно член 95 от РОР	☐	☒

Допълнение 1: Финансово участие на Съюза на основата на единични разходи, еднократни суми и единни ставки

А. Обобщение на основните елементи

Приоритет	Фонд	Специфична цел	Категория регион	Прогнозен дял от общия размер на разпределените финансови средства в рамките на приоритета, за който ще се прилагат опростени варианти за разходите (ОВР) в %	Обхванат(и) вид операция/видове операции		Показател, водещ до възстановяване на разходи		Мерна единица на показателя, водещ до възстановяване на разходи	Вид на ОВР (стандартна таблица за разходите за единица продукт, еднократни суми или единни ставки)	Сума (в евро) или процент (в случай на единни ставки) от ОВР
					Код(1)	Описание	Код(2)	Описание			

(1) Отнася се до кода за измерение „област на интервенция“ в приложение I, таблица 1 към POP и приложение IV към Регламента за ЕФМДРА

(2) Отнася се до кода за общ показател, когато е приложимо

Допълнение 1: Финансово участие на Съюза на основата на единични разходи, еднократни суми и единни ставки

В. Подробности по вид операция

С. Изчисляване на стандартната таблица за единичните разходи, еднократни суми или единни ставки

1. Източник на данните, използвани за изчисляване на стандартната таблица на единичните разходи, еднократните суми или единните ставки (кой е генерирал, събрал и записал данните; къде се съхраняват данните; крайни срокове; валидиране и др.)

2. Моля, уточнете защо предложените метод и изчисление въз основа на член 94, параграф 2 от Регламента за общоприложимите разпоредби са уместни за вида операция:

3. Посочете как са били направени изчисленията, включително и допускането по отношение на качеството или количествата. Когато е приложимо, следва да се използват статистически данни и референтни стойности и при поискване да се представят във формат, позволяващ употребата им от Комисията.

4. Моля, обяснете как сте гарантирали, че само допустими разходи са включени в изчислението на стандартната таблица за единичните разходи, еднократната сума или единната ставка.

5. Оценка на одитния орган(и) на методиката на изчисление и сумите и механизмите, осигуряващи проверката, качеството, събирането и съхранението на данни.

--

Допълнение 2: Финансово участие на Съюза въз основа на финансиране, което не е свързано с разходите

А. Обобщение на основните елементи

Приоритет	Фонд	Специфична цел	Категория регион	Сумата, покрита от финансиране, което не е свързано с разходи	Обхват(и) вид операция/видове операции		Условия, които трябва да бъдат изпълнени/результати, които трябва да бъдат постигнати водещи до възстановяване на разходи от страна на Комисията	Показател		Мерна единица на условия, които трябва да бъдат изпълнени/результати, които трябва да бъдат постигнати водещи до възстановяване на разходи от страна на Комисията	Предвиден метод на възстановяване на средства на бенефициера(ите)
					Код (1)	Описание		Код (2)	Описание		

(1) Отнася се до кода за измерение „област на интервенция“ в приложение I, таблица 1 към POP и приложение IV към Регламента за ЕФМДРА

(2) Отнася се до кода за общ показател, когато е приложимо

В. Подробности по вид операция

Допълнение 3: Списък на планираните операции от стратегическо значение с график

член 22, параграф 3 от РОР

Изпълнението на следните индикативни групи дейности, заложи в ПКИП, биха довели до подкрепа на операции от стратегическо значение, а именно:

- Стимулиране на предприятията да използват електрическа, топлинна и охлаждаща енергия, произведена от възобновяеми източници за собствено потребление;

Предвидено е тези дейности да бъдат изпълнявани в рамките на Приоритет 2, специфична цел (i) и специфична цел (vi) под формата на комбинирано финансиране между дългови финансови инструменти (гаранционен и заемен) и безвъзмездна финансова помощ.

Индикативният график за изпълнение на посочените операции е Q4 на 2023 г. – 2029 г.

- Дейности, насочени към създаване на партньорства между предприятия за постигане на промишлена симбиоза, вкл. създаване на браншови платформи (например по материални потоци: пластмаси, дърво, стъкло и т.н.) за обмяна на добри практики.

Предвидено е тези дейности да бъдат изпълнявани в рамките на Приоритет 2, специфична специфична цел (vi) чрез процедури на конкурентен подбор.

Индикативният график за изпълнение на посочените операции е 2024 г. – 2029 г.

Подкрепата на подобни операции от стратегическо значение ще допринесе предприятията да станат по енергийно и ресурсно независими, както и ще ги направи по-подготвени за справяне с предизвикателствата, въведени чрез Зелената сделка с цел постигане на неутралност по отношение на климата и на кръгова икономика.

